

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Egyesített Óvoda

ÁKOMBÁKOM TAGÓVODÁJA

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

Készítette:

Daruka Ilona tagintézmény-igazgató
és a tagintézmény nevelőtestülete

2024

Tartalom

1. Intézményünk adatai	4
2. Intézményünk rövid bemutatása	4
3. Intézményi kép, jövőkép	5
4. Pedagógiai elveink	6
5. Az óvodai nevelés feladatai	6
5.1 Az egészséges életmód alakítása óvodánkban	6
5.1.1 Szomatikus nevelés – Gondozás.....	6
5.1.2 Étkezés	7
5.1.3 Öltözködés	9
5.1.4 Testápolás	9
5.1.4 Pihenés	10
5.1.5 Mindennapos mozgás	11
5.1.6 Helyes életritmus	11
5.1.7 Környezettudatos magatartás	12
5.1.8 Reziliencia- lelki ellenálló képesség lehetőségeinek kialakítása.....	12
5.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása.....	13
5.2.1 Beszoktatás, befogadás folyamata óvodánkban.....	13
5.2.2 Közösségi nevelés óvodánkban	14
5.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása óvodánkban	17
5.3.1 Az anyanyelvi, kommunikációs nevelés.....	17
5.3.2 Értelmi fejlesztésünk és nevelésünk	18
5.3.3 IKT eszközök használata óvodánkban.....	20
6. Tagóvodánk sajátos nevelési céljai és ebből adódó feladataink	21
6.1 Környezetért felelős életvitel megalapozása	21
6.2 Anyanyelvi és mozgásfejlesztés előtérbe helyezése	21
6.3 Közösségi nevelés kihangsúlyozása	21
7. Az óvodai élet megszervezésének elvei óvodánkban	22
7.1 Személyi feltételeink	22
7.2 Tárgyi feltételeink	22
7.3 Innovatív fejlesztések, eszközök óvodánkban.....	23
7.4 Környezetkultúra óvodánkban	24
7.5 Óvodai életünk megszervezése	25
7.5.1 Óvodánk csoportszervezési elvei, gyakorlata:.....	25

7.5.2 Hetirend	25
7.5.3 Napirend	26
7.6 Az udvari élet szervezésének alapelvei és gyakorlata óvodánkban	26
7.6 Ünnepek, hagyományok.....	27
7.7 Óvodánk kapcsolatai	27
7.7.1 Az óvoda és a család kapcsolata	28
7.7.2 Kapcsolatunk a társintézményekkel	28
8. Óvodai életünk tevékenységformái.....	29
8.1 A játék	29
8.2 Munka jellegű tevékenységek óvodánkban.....	33
8.3 A tevékenységekben megvalósuló tanulás gyakorlata óvodánkban.....	37
8.3.1 A tanulás szervezésének elvei	38
8.3.2 Lehetséges formái	38
8.4 Verselés, mesélés.....	39
8.5 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	40
8.6 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	40
8.7 Mozgás, edzés, szervezett mozgás	41
8.8 A külső világ tevékeny megismerésére nevelés	42
8.8.1 A környezet megismerésére nevelés.....	42
8.8.2 Matematikai nevelés	43
8.9. Az óvoda-iskola átmenet, az iskolára való felkészítés alapelvei.....	44
9. Integráció, inkluzív szemléletű nevelés, kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekek	44
10. Tehetséggondozás	45
11. Nemzetiségi feladatok, multikulturális nevelés	46
Mellékletek.....	47

1. Intézményünk adatai

Az intézmény neve:	Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Egyesített Óvoda Ákombákom Tagóvodája
Címe:	1134 Budapest, Visegrádi köz 4.
Telefon/fax:	36 (1) 239 1672
E-mail:	akombakom@ovoda.bp13.hu
Az intézmény fenntartója:	Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat
Címe:	1139 Budapest, Béke tér 1.

2. Intézményünk rövid bemutatása

*„A gyerekeknek két dolgra van szükségük: gyökerekre és szárnyakra.”
(Thomas Mann)*

Az Ákombákom óvoda a XIII. kerület egy csendes, forgalomtól elzárt területén helyezkedik el, melyet lépcsőházak, irodaházak vesznek körül. Az óvoda 2010-ben épült, három csoportos, teljesen új építésű, modern felszereltségű. Óvodánk udvara 2021-ben megújult: modern játszó helyekkel, vízáteresztő burkolattal, párapapával, komposztálóval, bogárhotellel, minden igényt kielégítő kinti zuhanyzóval, foci pályával bővült. 2024-ben megvalósult intézményünk energetikai rendszerének korszerűsítése: fűtés- hűtés korszerűsítés, nyílászáró csere, napelemek felhelyezése történt.

Az épület alsó szintjén, működésében is elkülönülve található a Minimanó bölcsőde. Három, osztatlan életkorú csoportunk az emeleti szobákat használja, melyek mindegyike külön öltöző és mosdó résszel rendelkezik. Büszkék vagyunk a színes, tágas, világos, modern, jó ízléssel berendezett, minden igényt kielégítő intézményünkre. A földszinten 60 m²-es, jól felszerelt tornaszobánk van, de külön helyet kapott az épületben a logopédia és fejlesztő pedagógus szobája, egy orvosi szoba és egy sószoba is. Könyvtárt rendeztünk be a gyermekek számára a nevelői szobában. Csoportszobáinkat terasz köti össze, ezek a csoportokból is megközelíthetők, különböző tevékenységekre használjuk őket: testmozgásra, barkácsolásra, időjárás megfigyelésre, csoportszoba terének kibővítésére.

Az óvodánk udvara tágas, különböző tevékenységekre ad lehetőséget, többek között a nagymozgásokra, barkácsolásra, kertészkedésre, homokozásra. Tavasztól, jó idő esetén életünk nagy részét az udvaron, szabadlevegőn töltjük, hűsítő zuhanyozásra is lehetőségünk van.

Az udvari játékidőt nagyon fontosnak tarjuk. Az óvodai játékeszközök minőségére és

mennyiségére fontos szerepet fordítunk, állandóan folyamatosan bővítjük játékeszközöinket vízvezős játékokkal, rollerekkel, futóbiciklikkel.

Nálunk családi hangulatban, egymást és a felnőtteket jól ismerve, nevelkednek a gyermekek. Integráló óvodaként, 2023-s nevelési évtől autizmus spektrumzavarral élő gyermekeket is fogadunk. Az intervenciós szemléletünk segít abban, hogy segítő szakemberek és szülők bevonásával együtt gondolkodjunk a gyerekek fejlesztési lehetőségeiről. A nevelési-tanulási folyamat tervezésénél a személyre szabott, ösztönző, differenciált tanulási környezet kialakítása a célunk. Gyermekvédelmi tevékenységünkben a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt, együttműködünk a Prevenció központtal.

Törekszünk az óvodai közösségi élet erősítésére, ezért különböző programokat, tevékenységeket szervezünk, melyeken nem csak a gyerekek, hanem a szüleik is részt vehetnek. Kis óvoda lévén testületünkre jellemző a felszabadult légkör, a nyitottság és a kooperáció, szívesen alkalmazunk innovatív eszközöket, módszereket.

Óvodánk elnyerte az Örökös Zöld óvoda, a Madárbarát óvoda és a Biztonságos óvoda címet. A kedvező személyi és tárgyi feltételek mellett nap, mint nap új és új feladatokkal találkozunk, amelyeknek a megoldására készen áll a csapatunk.

3. Intézményi kép, jövőkép

Ákombákom óvodánkban jó dolgozni, jó gyermeknek és jó felnőttnek is lenni. Vidám, nyitott, kiegyensúlyozott, családi hangulat jellemzi mindennapjainkat. Mindannyian arra törekszünk, hogy szakmai felkészültségünkkel, innovatív módszereinkkel, boldog óvodásokat neveljünk.

Feladatunk:

- A gyermeki személyiség kibontakoztatása sokszínű tevékenységeken keresztül: a szociális életképességek fejlesztése, a gyermekek életre nevelése, érzelmi-akarati életük fejlesztése, társaikkal, felnőttekkel való korrekt együttműködése.
- Óvodánk a jövőben is megőrzi kivívott jó hírnevét, népszerűségét.
- Jól körül határolt mérési-értékelési rendszerünkkel dolgozunk, amely mindenki által elfogadott, megbízható.
- A gyermekek személyiségfejlődésének elősegítésébe partnereink is részt vesznek (szülők, pszichológus, logopédus, fejlesztőpedagógus, utazó gyógypedagógus, konduktor, gyermekvédelmi koordinátor, tehetségfejlesztési koordinátor).
- Óvodánkban érvényesül, működik a partnerközpontúság.
- Egész évben folyamatos megfigyelésen alapuló környezetpedagógia van jelen, ahol gyermekeinket a természeti-társadalmi környezet tudatos megóvására és a néphagyományok őrzésére neveljük, a játékosság – cselekvés – kooperáció - kommunikáció egységével.

- Alkalmazzuk a tanulási környezet kialakításának alapelveit: személyre szabott, ösztönző, differenciált.
- Intervenciós szemlélet kialakítása.

4. Pedagógiai elveink

Allandó figyelemmel kísérjük, segítjük gyermekeink személyiségének alakulását.

Kedves, segítőkész felnőttként vesszük körül őket, megteremtjük a feltételeket a családi nevelés kiegészítésére, segítésére.

Otthonos, derűs légkört teremtünk, hogy jól érezzék magukat a gyerekek csoportjaikban.

Meleg szeretettel, gondoskodással vesszük körül őket, hogy biztonságban érezzék magukat.

Biztosak lehetnek benne, hogy fontosak számunkra, mindig számíthatnak segítségünkre.

Allandóságra törekszünk, és emellett programokat szervezünk, hogy élményekhez juttassuk gyermekeinket.

Kell, hogy személyes jó példával járjunk elől, így alakítva erkölcsi, értelmi, érzelmi, esztétikai értékeiket.

Ovinkban osztatlan életkorú csoportok vannak: a Sárgarigó, Bóbita és Kaméleon csoport.

Mindig elismerjük a gyermekekben rejlő pozitív tulajdonságokat, ezt felhasználva gazdagítjuk egyéniségüket. Hiszünk fejleszhetőségükben!

5. Az óvodai nevelés feladatai

5.1 Az egészséges életmód alakítása óvodánkban

5.1.1 Szomatikus nevelés – Gondozás

Célunk:

- Kiegyensúlyozott, egészséges gyermekek nevelése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés (testi, lelki), szokásainak alakítása, belső igényné fejlesztése.
- Távlati célunk, hogy felnőtt életükben váljanak képessé egészséges, harmonikus életvitel kialakítására, életmódjukra vonatkozóan helyes döntések meghozatalára, konfliktusaik, problémáik megfelelő kezelésére.
- Kiemelt célunk a környezetért felelős életvitel megalapozása.

Általános feladatunk:

- Az egészséges életmód fejlesztésére vonatkozó intézkedési tervet minden évben kidolgozzuk.

- Megfelelő szakemberek bevonásával- szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve speciális, gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- A gyerekek önállóságát differenciáltan fejlesztjük, egyéni bánásmódot alkalmazunk.
- Hiteles, követésre méltó, modell értékű felnőtt viselkedési mintát nyújtunk gyerekeknek, szülőknek (pl. személyi és környezet higiénia, pozitív személyiségjegyek, egészséges életvitel, kulturált beszéd és viselkedés stílus, stb.).
- Az egészséges életvitel igényét kialakítjuk, fejlesztjük. Az egészséges életmódhoz, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat megalapozzuk.
- Megfelelünk az Örökös Zöld óvoda kritériumainak.
- A papírt, használt elemeket, műanyag palackokat, komposztot folyamatosan gyűjtjük óvodai szinten.
- Speciális környezetvédelmi, és egészségvédelmi projekt heteket szervezünk a témában.
- A szabadban töltött időt tartalmasan kihasználjuk. Évente több kirándulást szervezünk, illetve alkalmanként sétálunk, megfigyeléseket szervezünk.
- Betartjuk az esetleges pandémiára, hőségriadóra és a szmog riadóra vonatkozó előírásokat
- A gyermekeket minden évben baleset- és tűzvédelmi oktatásban részesítjük.
- Távol tartjuk, illetve eltávolítjuk mindazt a gyermekek környezetéből, ami balesetet okozhat.
- Folyadékról a csoportszobában és az udvaron is gondoskodunk.
- Hőségriadó, illetve nyári meleg alkalmával szellőztetéssel, árnyékolással, ventilátorral és a műanyag padlóborítás többszöri nedves áttörlesztéssel hűtjük a csoportszoba levegőjét.
- Hűsítő- frissítő zuhanyozást, párapaput biztosítunk.
- Nyáron az udvaron napvitorlát használunk a káros napsugárzás ellen.

5.1.2 Étkezés

A gyerekek naponta háromszor étkeznek az óvodában. Okostányér program keretében minden étkezéshez kínálunk zöldséget, gyümölcsöt, valamint az összetevőket külön tálaljuk a gyermekeknek. A napi gyümölcs és zöldség fogyasztást központilag biztosítjuk, az Önkormányzat segítségével. Fontos, hogy esztétikus, nyugodt környezetben fogyasszák el az egészséges ételeket. Lehetőség van a különböző ételérzékenységgel élő gyermekeknek is a napi háromszori étkezéshez, illetve a vallási szokásokhoz alkalmazkodó étkezés megrendeléséhez.

Mindenkinek állandó helye van az asztaloknál, ezeket évente legalább egyszer változtatjuk. Az asztaloknál vegyesen ülnek a gyerekek, nem életkoronként. Naposi rendszert működtetünk. A közös étkezések során arra biztatjuk a gyerekeket, hogy kóstoljanak meg minden ételt és az új ízeztől se ijedjenek meg. A reggeli és az ebéd közötti időben gyümölcsöt, zöldséget, illetve saját magunk készítette egészséges ételeket (pl.: salátákat) kínálunk.

Mindenki annyit ehet, amennyit jó étvágygal el tud fogyasztani, de figyelünk a mértékletességre az elhízás elkerülése miatt.

Csökkentjük a különösen magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztását, a gyümölcssteát cukor hozzáadása nélkül kínáljuk a gyermekeknek. Ösztönözzük a zöldségek, gyümölcsök, illetve tejtermékek pékáruk fogyasztását. Ünnepeink középpontjába nem a sütemények és nasik fogyasztását tesszük. 100%-os gyümölcslé fogyasztását ajánljuk.

Feladataink:

- Esztétikus, nyugodt környezet biztosítunk az étkezések alatt. A kulturált étkezési szokásokat minden esetben betartjuk és betartatjuk. Biztosítjuk az egész étkezés során a vizet.
- A reggelinél és az uzsonnánál önkiszolgálást, ebédnél naposi rendszert alkalmazunk.
- Megfelelő időt, eszközöket biztosítunk az említett tevékenységek elvégzésére (terítés, asztal leszedése).
- A bemutatás, gyakoroltatás, segítségnyújtás, ellenőrzés, és értékelés módszerét differenciáltan alkalmazzuk.
- Mindenkinek állandó helyet alakítunk ki az asztaloknál (ezt szükség esetén, évente legalább egyszer, megváltoztathatjuk).
- A naposságot heti váltásban vezetjük be, naposi táblán jelöljük.
- Az étkezések során biztatjuk a gyerekeket arra, hogy kóstoljanak meg minden ételt és az új ízekről se ijedjenek meg. Törekszünk arra, hogy az új ételek kóstolása pozitív érzésekhez kötődjön.
- A reggeli és az ebéd közötti időben, valamint a főétkezésekhez gyümölcsöt, zöldséget kínálunk.
- A gyermekek születésnapjának megünnepléséhez a szülők gyümölcslével vagy szörppel járulhatnak hozzá. Farsangi mulatozáshoz központilag kérünk az ételszállító konyhától farsangi fánkot.
- A folyadékot, a gyerekek és felnőttek számára elérhető helyen, egész nap biztosítjuk (csoportszobában tálalópult, udvaron kulacs).
- Csökkentjük a különösen magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztását. Ösztönözzük a zöldségek, gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztását. Egészséges nasik megismertetése ill. kóstolása.
- A gyermekek fejlődése és jó közérzetük megteremtése érdekében megismerjük étkezési szokásaikat, kedvelt ételeiket, esetleges érzékenységeket, ellenérzéseket bizonyos ételekkel szemben.

5.1.3 Öltözködés

Az öltözködés sok időt igényel óvodás korban. Óvodánkban a csoportok öltözője kis szigetként helyezkedik el, ahol mindenkinek rendelkezésre áll saját szekrény, jelével ellátva. Az öltözőszekrények rendjét a szülőkkel megbeszéljük az első szülői értekezleten. Megállapodunk abban, hogy a felső polcra kerülnek a váltó és pót ruhák, középre az a ruha, melyben haza mennek.

A gyerekek, felnőtt segítségével vagy önállóan öltözködnek, eltérő ütemben. Sok segítségre van szükségük, de amit már ők is megtudnak tenni, azt nem végezzük el helyettük. Házirendünk is kitér az óvodában javasolt ruházatra. A szülőkkel együtt figyelünk rá, hogy mindig az évszaknak megfelelő ruházatot vegyenek fel, felhívjuk a figyelmet a réteges öltözködés előnyeire. A csoportszobákban padlófűtés is van, ezért nem ajánljuk a túlöltöztetést.

Feladataink:

- A csoport összetétele lehetőséget ad arra, hogy a nagyobb gyerekek segíthessék a kisebbeket.
- Kérjük a szülőket, hogy a gyerekek öltözéke célszerű és többretegű legyen. Hozzanak tartalék ruhát is. (A ruhák, cipők legyenek jellel ellátva). A papucs balesetveszélyes, az udvaron sem ajánljuk.
- A testnevelés, és egyéb mozgásos foglalkozásokra váltó ruhát kérünk (olyan cipővel, ami jól tartja a gyerekek lábát, pólót, rövidnadrágot). Szervezett mozgás alkalmaira tornaruhát kérünk, ez póló, nadrág, zárt cipő. Azon a napon, amikor szervezett foglalkozásra mennek, már reggel tornaruhában érkeznek a csoportba a gyerekek.
- A csoportszobában benti, az udvaron, pedig kinti ruhában vagyunk, és kötelező a váltócipő.
- Ügyelünk a tisztaságra, az öltözőszekrények rendben tartására.
- Pozitív példával ösztönözzük, dicsérjük és biztatjuk őket.
- Mindig megbeszéljük, mit kell felvenni, ezt vegyék elő, levetett ruhákat segítségünkkel tegyék a helyére. Az öltözködési sorrend betartását képekkel segítjük.
- Fokozott figyelemmel kísérjük a szennyezett ruhák hazavitelét és az alapruházat pótlását.

5.1.4 Testápolás

A gyermekek és a felnőttek közötti érzelmi kapocs teszi lehetővé, hogy ez az intim tevékenység ne okozzon szorongást. A megfelelő hely, eszköz, elegendő idő és odafigyelés a gyerekek számára megkönnyíti, hogy a testápolási teendőket folyamatosan, igényeik szerint végezhessék. Minden csoportnak saját mosdó helyisége van, a csoportból közvetlen átjárással. Az eszközöket a gyermekek számára elérhető magasságba tettük. A WC-k közötti falak és a függönyök biztosítják az intimitást.

Központilag biztosítjuk a fogkefét, fogkrémet, megteremtjük a rendszeres fogmosás feltételeit a fogmosási szokások elmélyítése érdekében.

Egyre többször előfordul, hogy az óvodába kerülő gyermekek még nem szobatiszták. Leginkább alváshoz kell bugyipelenka. Pelenka használata megengedett, ezt megszegés nélkül tesszük, és biztatjuk a gyermeket, segítünk a szülőknek. Amikor már biztonságban érzi magát a csoportban a gyermek, akkor elmarad a pelenka. Illetve kérünk a szülőktől gumilepedőt, ha többször is előfordul a bepisülés alvás közben.

Feladataink:

- Az eszközöket, a gyerekek által könnyen elérhető helyen biztosítjuk.
- Kialakítjuk a helyes testápolásra való igényt.
- A tevékenységek helyes sorrendjének kialakulását képek, piktogramok kihelyezésével segítjük.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a helyes kézmosás technikájának elsajátítására.
- Kedves, odafigyelő magatartásunkkal oldjuk a gyerekek szorongását (akkor mehetnek WC-re, amikor akarnak, és szükségleteiket társaiktól elválasztva, nyugodt körülmények között végezhetik el).
- Gyakoroljuk a helyes orrfújást és zsebkendő használatot, a helyes WC papír, nedves törlőkendő használatát.
- Szakember bevonásával segítjük a fogápolási ismeretek elsajátítását. Biztosítjuk 3 havonta a fogkefék cseréjét, folyamatos fertőtlenítést.
- Felhívjuk a gyermekek figyelmét a használatban lévő eszközök védelmének óvására ill. a vízzel, árammal történő ésszerű takarékoskodásra.
- Lehetőséget biztosítunk az allergiás gyerekek számára saját szappan használatára, melyet zárt szappantartóban, jellel ellátva külön tárolunk.
- Folyékony szappan használata, saját törölköző használata, amikor másik csoportban van papírkéztörölő használata.

5.1.5 Pihenés

A délutáni pihenés kötelező azoknak a gyerekeknek, akik az óvodában tartózkodnak. Kényelmes, modern fektetőink minden szempontból megfelelnek a gyerekek igényeinek. A csoportokat kiszellőztetjük, elsötétítjük erre az időre. Mesével, illóolajokkal, altató dalokkal, zenével, versekkel készülnek az óvodapedagógusok, hogy megteremtsék a pihenéshez szükséges nyugodt légkört. Elalvás előtt mindenkinek jár simogatás.

A kevesebb alvásiigénnyel rendelkező gyerekeket nem kényszerítjük arra, hogy elaludjanak, de fontos, hogy pihenjenek és a többieket ne zavarják.

Feladataink:

- A csoportokat kiszellőztetjük, a pihenés alatt levegőcserét biztosítunk, a termet elsötétítjük.

- Mesével, altató dalokkal, versekkel a pihenéshez szükséges nyugodt légkört megteremtjük. Elalvás előtt mindenkit megsimogatunk.
- A gyerekek maguk mellé vehetik otthonról hozott, kedvenc plüss játékukat.
- Amennyiben igénylik a cumit is behozhatják.
- Azokat a ruhadarabokat levetetjük a gyerekekkel, amik gátolják a nyugodt pihenést.
- A nem szobatiszta gyermekeknél biztosítjuk a pelenka cserét, gumilepedőt, otthonról hozott pelenkával, gumilepedővel.

5.1.6 Mindennapos mozgás

Napirendünkbe építettük a mindennapos mozgást. Helyszíne lehet a csoportszoba, tornaterem, terasz, udvar, de amikor csak lehet, szabad levegőn való tartózkodás alatt szervezünk mozgásos játékokat.

A gyermekek mozgásigényére építünk, a rendszeres mozgásos játékokkal mozgásigényük kielégítése a célunk. Színesítjük mezítlábas, illetve tartásjavító tornával, tánczással, játékos utánzó gyakorlatokkal, különböző eszközök használatával.

Feladataink:

- Új szellemben tartjuk a mindennapos szervezett mozgást (Gergely Ildikó módszere alapján).
- Egy-egy játékot többször ismétlünk, a szabályokat közösen alakítjuk.
- Lehetőség szerint a mozgást az udvarra szervezzük.
- A kint töltött idő első vagy utolsó fél óráját tesszük szervezetté. Ehhez biztosítjuk a megfelelő eszközöket.
- Nagymozgásokhoz szükséges eszközöket biztosítunk alkalmanként a csoportszobában, teraszon, folyosón, udvaron.
- Télen több mozgásos tevékenységet szervezünk a csoportszobában, hiszen kevesebb időt tudunk az udvaron tölteni. Tavasszal pedig több kirándulást, sétát tervezünk.

5.1.7 Helyes életritmus

Feladataink:

- Megfelelő napirenddel segítjük elő a helyes életritmus kialakulását.
- Szülőket arra ösztönözzük, hogy legkésőbb 8.30 óráig érjenek be a gyerekek a csoportba.
- A napirendet rugalmasan szervezzük, a gyerekek igényeit figyelembe vesszük, melyben kiemelt helyet foglal el a szabad játék.
- A napi tevékenységeket rendszeresen, megszokott időben, módon végeztetjük (a helyes életritmus így kialakul).
- Az élményen, tevékenykedtetésen alapuló tanulás ütemezését a Heti rendünk tartalmazza.

- A heti rend segít minket abban, hogy nevelőmunkánkat a folyamatosság, a rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság, komplexitás elve szerint végezhessük.
- A szülőket tájékoztatjuk a csoport napi és heti rendjéről (Messenger, faliújság, honlap, Ovipanel).
- Nyári időszaknak megfelelő napirendet használunk.

5.1.8 Környezettudatos magatartás

Feladataink:

- Szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása a csoportszobában, valamint az óvoda összes helyiségében.
- Komposztáló használata az óvoda udvarán.
- Téli időszakban etetjük a madarakat.
- Kisállat, kiskert gondozása, akvárium tisztítása.
- Megfigyelések, kísérletezések.
- Újrahasznosítás lehetőségeinek kihasználása (pl.: barkácsolás, játékkészítés alkalmával).
- Fenntarthatósági projekt megtervezése, megszervezése.
- Megemlékezés a zöld ünnepekről.
- Részvétel papír és elemgyűjtésben.
- Részvétel különböző pályázatokon (pl.: XIII. kerület által kiírt pályázatok).
- Gyerekek bevonása környezetük rendben tartásába.
- Környezetkultúra tudatos alakítása.

5.1.9 Reziliencia- lelki ellenálló képesség kialakítása

Feladataink

- együttműködés lehetőségeinek kidolgozása az óvoda pszichológussal (érzékenyítés: szülők, gyerekek, pedagógusok, érzelmi intelligencia fejlesztése: érzelmek kifejezése)
- Szülői beszélgetések alkalmával nevelési problémák felvetése, megbeszélése.
- Varázsmese, varázsjáték foglalkozások az 5-6 éveseknek: relaxáció, önmagunkra figyelés, önmagunkban elmélyülés.
- Csillagtündér módszer: érzelmeink felismerése, megfogalmazása, képviselése.
- Plukkido motivációs táblajáték: közösen kitűzött célok elérésére törekvés, közösségi érzés erősítése.
- A mesék hatásának tudatos felhasználása az érzelmi intelligencia fejlesztésére.

- Különböző eszközök használata az érzelmek kifejezésének megkönnyítésére (pl.: érzelemmaci kártyák)

5.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása

5.2.1 Beszoktatás, befogadás folyamata óvodánkban

Célunk: az érzelmi biztonság megalapozása.

Feladataink:

- Fontosnak tartjuk, hogy leendő óvodásaink és szüleik az óvodába lépést megelőzően is találkozzanak az óvó nénikkel és a dajka nénivel, azok is, akik év közben csatlakoznak a csoporthoz.
- Az óvodai előjegyzés előtt, tavasszal, KUKUCSKÁLÓ, nyílt délutánt és szülői értekezletet (személyes vagy online) tartunk, ahol az óvodánk iránt érdeklődő leendő óvodások és szüleik betekintheznek óvodánk mindennapjaiba.
- Beíratás alkalmával, kedves levéllel köszöntjük a gyermekeket, szülőket. Kiválaszthatják jelüket.
- Tájékoztató szülői beszélgetést tartunk az óvodai beiratkozást megelőzően. A beíratás folyamatát, és egész óvodai életünk fontosabb teendőit tartalmazó OVIFÜZETET adunk ajándékba a beiratkozó családoknak.
- Mindenkinek felajánljuk a családlátogatás lehetőségét, ekkor a gyermeket a saját környezetében látogatjuk meg, ahol felszabadultan viselkedik. A szülőkkel közelebbi kapcsolat alakulhat ki a kötetlen beszélgetés alatt. A családlátogatás időpontjáról a szülők és az óvodapedagógusok közösen döntenek.
- Óvodánkban a befogadás augusztus végén kezdődik, amikor pár órára, szülői kísérettel bejönnek a gyerekek az óvodába. (Rendkívüli helyzetben lehet más megoldás is pl.: pandémia helyzetben).
- A befogadási időszak minden gyermeknél legalább két hónap.
- Novemberben gyermeknevelést támogató tanácsadás keretében tájékoztatjuk a szülőket arról, hogy hol tart gyermekük a befogadás folyamatában.
- Beszoktatási, befogadási, visszaszoktatási tervet készítünk, megvalósulását értékeljük.
- Online kérdőív formájában mérjük fel a szülők elégedettségét a beszoktatásról. összesített eredményekről tájékoztatjuk a szülőket, az esetleges észrevételeket építő jellegű információként kezeljük, intézkedési tervet készítünk és beépítjük nevelési terveinkbe.
- Az első két hétben a csoport mindkét óvodapedagógusa több időt tartózkodik a csoportban.

A szülők háromféle beszoktatási lehetőség közül választhatnak:

Folyamatos: az első naptól kezdve a kisgyermek egész nap az óvodában tartózkodik, szülő vagy nagyszülő nincs jelen.

Fokozatos: a kisgyermek első nap 1-2 órát tartózkodik az óvodában, szülő vagy nagyszülő nincs jelen. A napi itt tartózkodás idejét folyamatosan növeljük 1-2 héten keresztül.

Anyás (apás, nagyszülős) beszoktatás: Egy hetes időtartamban történik. A szülő vagy nagyszülő a kisgyermekkel együtt ismerkedik az óvodai élettel, aktívan bekapcsolódnak az óvodai tevékenységekbe, közösen játszanak, a gondozási feladatokat együtt végzik (mosakodás, WC. használat stb.). A bent alvás fontos feltétele, hogy a gyermek már egyedül vegyen részt délelőtt a csoport életében.

A közös játék alatt a gyermek megismerkedik csoporttársaival, és az itt dolgozó felnőttekkel. Higiéniai okok miatt az ebédnél nem tartózkodhat a szülő a csoportban.

A befogadás folyamata minden gyermeknél eltérő, ezért nem tudjuk előre megmondani, pontosan meddig fog tartani. A szülőket mindig arra kérjük, hogy bízzanak meg azokban az óvodapedagógusokban, akik felelősek lesznek gyermekeikért és fogadják el, amikor szólnak, hogy a szülő jelenlétét már nélkülözni tudják. Próbálják szem előtt tartani, hogy a túl hosszúra nyúlt befogadási idő sem minden esetben jó.

Speciális helyzetben a gyermekek szeptember elseje után is csatlakozhatnak egy csoporthoz (szeptember után lett a gyermek óvodaköteles, más intézményből érkező gyerek). Ilyen esetben mindig konzultál az intézményvezető, óvodapedagógusok és a szülő, és javaslatokat fogalmaz meg a beszoktatás módjáról.

5.2.2 Közösségi nevelés óvodánkban

Célunk: A közösségi nevelést óvodai nevelésünk alapvető, átfogó elemének tekintjük. Segítségével gyermekeinkben kialakul, fejlődik az együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség. Az óvoda közösségei a játék által spontán alakulnak, az általunk szervezett együttes élmények, hagyományok pedig az együvé tartozás érzését erősítik. Olyan légkört teremtünk óvodánkban, ahol kölcsönös bizalommal lehetünk egymás iránt, tudunk örülni egymás sikerének, át tudjuk érezni egymás problémáit, kudarcait, segítjük egymást a megoldások keresésében. A különbözőségek elfogadására és tiszteletére nevelünk.

Mindenben az értéket keressük, mindegyik kisgyermektől az az elvárható fejlettségnek megfelelő elvárásokat támasztjuk. A pozitív példák erősítésével szeretnénk ösztönözni, a szabályok betartására.

Feladataink:

- A gyermekek nyitottságára érdeklődésére építünk és hozzásegítjük őket szűkebb és tágabb környezetük megismeréséhez.
- Segítjük nemzeti identitástudatuk, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés megalapozását.
- Nyitogatjuk szemüket és szellemüket a természet szépségeire, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre s mindezek megbecsülésére.

- Más kultúrákkal ismerkedünk, ösztönözzük a saját kultúrához való kötődést. Megismertetjük velük nemzeti jelképeiket.
- Esélyteremtés a külföldről érkezett gyermekek számára. Fontos feladataink:
  - Szeretetteljes, elfogadó, tevékeny óvodai környezet teremtünk, figyelünk a gyermekek különböző igényeinek összehangolására.
  - A nyelvi nehézségek áthidalására a napirend elemeit piktogramokon rögzítjük.
  - Ismétlődő mondókák, dalok, versek segítségével alakítjuk a napirendet.
  - Nonverbális eszközöket kiemelten használunk a kommunikáció során.
  - A multikulturális sokszínűséget projekten keresztül mutatjuk be.
  - A magyar nyelv elsajátítását, a beszédértést segítő élményeket biztosítunk, a nevelést segítő módszerek, eszközök alkalmazásával.
  - Néhány támogató kifejezés, szó megtanulása az óvodapedagógusnak a gyermek saját nyelvén, szorongásoldó hatással bír. Az idegen nyelvű szülőkkel való kapcsolattartás google fordítón keresztül is lehetséges.
- • Közös programok szervezésével, hagyományok kialakításával erősítjük a csoport és az óvodai közösséget, csoporthoz és az óvodai közösségünkhöz való kötődést.
- Hallgassák meg egymást, türelmesek legyenek, törekszünk arra, hogy játék során tanulják meg, hogyan kell közösen tevékenykedni. Fogadják el egymás ötleteit.
- Azonos értékrendet alakítunk ki a csoportok közötti átjárhatóság biztosítására.
- Napirendünket, a gyerekek igényeinek figyelembevételével, rugalmasan szervezzük. Elegendő időt biztosítunk a gondozási és önkiszolgálási feladatok elvégzésére.
- Az érkező gyermekek felrakják a jelüket a „Megérkeztem táblára”, majd hazamenetelkor leveszik.
- Napközben megbeszéljük, hogy ki hiányzik. Mindennap Ákombákomp kört tartunk. Ezek a közös körben történő beszélgetések segítenek a közösségi érzés erősítésében. Ákombákomp kör felépítése:
  1. mondókával kezdünk, 2. bekapcsoljuk a mécses, 3. elénekeljük az ég a gyertya ég kezdetű dalt, 4. megszámoljuk hányan vagyunk, 5. megszámoljuk és felsoroljuk a hiányzókat, 6. megbeszéljük az évszakot-hónapot-napot és kihúzzuk a naptárból.

Két napirendet használunk, amelyek az évszakokhoz, és a nevelési év rendjéhez igazodnak.

(Napirendek 1.sz Melléklet)

- Drámajátékokat, Plukkidó, Csillagtündér módszert, kooperatív technikákat alkalmazunk, konfliktuskezelési technikákat gyakorlunk a felmerülő problémák megoldására.
- Igyekszünk csak annyit beavatkozni, amennyit valóban szükségesnek látunk, ösztönözzük őket az önálló helyzetek megoldására. Egyszerű, praktikus megoldásokat mutatunk nekik.
- Gyakoroltatjuk az érzelmek kifejezését, megfogalmazását, agresszió mentes kommunikációt, egymás segítségét.

- Támogatjuk a gyermekek között kialakuló baráti kapcsolatokat: játékban, közös feladatadással, együttműködési lehetőségek megteremtésével. Fokozottan figyelünk a magányos, vagy nehezebben barátkozó gyerekekre, indirekt módon segítjük kapcsolataik alakulását, dráma játékokkal, innovatív módszerek alkalmazásával. Lehetőséget biztosítunk a barátoknak, hogy a napi tevékenységek közben egymás közelében maradjanak. Közös feladatokkal bizzuk meg őket, együtt mondhatnak verset, mondókát. Támogatjuk a szoros baráti kötelékekben rejlő egyéni fejlődési lehetőségeket. Nyomon követjük a gyermekek egymásra való hatásának mechanizmusát.
- Segítjük a kommunikációban, szociális kapcsolódásban nehézséget mutató gyerekeket.
- A közös élményszerzések célja a közösségépítés: a közösen kitűzött célokat együtt érjük el. A célok elérése fejleszti kitartásukat, feladattudatukat, erősíti pozitív jellemvonásaikat.
- A közös élmények sokoldalú, együttes feldolgozásának megteremtése, a családok bevonásával, (közös kirándulások, játszó délutánok), így ők is jobban látják, érzik az óvodai élet nevelésének szépségét és nehézségeit.
- Hagyományaink kialakításánál figyelembe vesszük azok közösségformáló szerepét.

(Hagyományok 2.sz. Melléklet) Mindenkre vonatkozó Szokás –és szabályrendünk 11 pontban:

1. Mindenhol betartatjuk az alapvető udvariassági szokásokat: köszönünk egymásnak, elkérjük a játékeszközt, megköszönjük a segítséget, nem zavarjuk, nem bántjuk egymást, megvigasztaljuk a szomorkodókat, segítünk egymásnak.
2. Tiszteletben tartjuk egymás érzéseit, hangulatát, kéréseit.
3. Vigyázunk környezetünk rendjére, tisztaságára.
4. Saját és mások testi épségére figyelünk.
5. A növényeket, állatokat védelmezzük, nem tépkedjük le a leveleket, ágakat, bogyókat. erre egymást is figyelmeztetjük.
6. A szemetet a kijelölt helyre, szelektíven, gyűjtjük a lebomló szerves hulladékot a komposztálóban helyezük el.
7. A tűz-és balesetvédelmi szabályokat minden évben ismertetjük és gyakoroltatjuk.
8. Az udvari játék szabályait következetesen betartatjuk: eszközök helyes használata, balesetmentes játék, egymásra figyelés, udvarra és udvarról való közlekedés, gyülekezés saját padon felmenetelkor.
9. Gyalogos és tömegközlekedési szabályokkal ismerkedünk: táblák, lámpák, zebra, tömegközlekedési eszközök ismerete.
10. Kerékpáros közlekedés szabályait gyakoroljuk, betartjuk.
11. Arra ösztönözzük a gyerekeket, hogy figyeljenek, az általuk használt eszközök, játékok állagának megóvására.

5.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása óvodánkban

5.3.1 Az anyanyelvi, kommunikációs nevelés

Célunk: Az anyanyelvi kommunikációs nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuljon. Figyelembe vesszük a különböző szociokulturális, multikulturális, több nyelvű, más nyelvű környezetből érkező családok anyanyelvi sajátosságait, a másság tiszteletben tartása mellett tudatosan törekszünk arra, hogy a magyar nyelv szépségeit, anyanyelvünket megismertessük, megszerettessük velük.

Feladataink:

- A gyermekek nyelvi kompetenciáinak, általános ismereteinek feltárása – szakmai támogatásban a logopédus és fejlesztő pedagógus kollégák által.
- Elfogadó, türelmes, motiváló beszélő környezet biztosítása, mely elősegíti a felnőtt és gyermek közötti kapcsolat kialakulását.
- Modell értékű beszédpélda adása.
- A gyermekek önkifejezésének, kommunikációjának megalapozása, a beszédkedv felkeltése, fenntartása.
- A beszédészlelés, beszédértés, szövegértés fejlesztése.
- A beszéd formai és tartalmi elemeinek bővítése, gazdagítása – szókincsbővítés.
- A beszéd alapját képező pszichikus funkciók fejlesztése – mozgásfejlesztés.
- A gyermekek pozitív értékelése, és önértékelő attitűdjük formálása, gazdagítása.
- A gyermeki kommunikáció, metakommunikáció fejlesztése.
- Az egyéni képességeknek és sajátosságoknak megfelelő differenciált bánásmód megvalósítása az idegen nyelvű, a hátrányos helyzetű, a fejlesztendő és kiemelkedően fejlett gyermekekkel.
- Együttműködés a szülőkkel, társintézményekkel, szakemberekkel.
- Beszéd türelem, fegyelem fejlesztése.
- Halkabb beszédre való szoktatás.

Óvodánkban megvalósuló tevékenységek az anyanyelvi nevelés terén:

- A heti tervezésben az anyanyelvi nevelési feladatokat, fejlesztési lehetőségeket, anyanyelvi játékokat tervezünk.
- Naponta leülünk az Ákombákom körbe, ahol lehetősége nyílik mindenkinek az aktuális témához hozzászólnia, megnyilvánulnia.
- Sok mondókát tanulunk, összekötjük mozgással.
- Színházi bábelőadásokat, interaktív dramatikus játékokat helyben is szervezünk, színházba is ellátogatunk.

- Versmondó versenyt hirdetünk, a Magyar Kultúra napja alkalmából, az 5-6/7 éveseknek.
- A csoportok kedvenc meséiből dramatizálnak, ezekre az alkalmakra meghívják az óvoda többi csoportját.
- Hetirendbe építve alkalmazzuk, az 5-6/7 éveseknél, Göbel Orsolya: Varázsmese, Varázsjáték módszerét.
- Plukkidó élményalapú közösségi játék alkalmazásával a választékos, helyes kiejtés és fogalomhasználatot mélyítjük. Segítségével a gyermek –gyermek, ill. felnőtt- gyermek közötti kommunikáció gazdagítását, pozitív megerősítéssel a beszédkezdő fejlődését érjük el.
- Papírszínház segítségével a szókincs bővítés elősegítése.
- OKOSKOCKA
- **Más nyelvű, két nyelvű gyerekek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:**
  - A más nyelvű gyerekek egyéni-, mikro csoportos fejlesztése, fejlesztési terv alapján / akár külön helyiségben /
  - Szakemberrel, / nyelvtanár / való konzultáció a nyelvtanulási módszerekről, technikákról.
  - Olyan készségek, képességek kialakítása, amelyek segítségével a gyermekek interakcióba léphetnek a környezetükkel, ezáltal megismerhetik egymást, képessé válnak az együttműködésre, a tanulásra.
  - A napirend elemeinek rögzítése piktogramok, ismétlődő dalok, mondókák, versikék segítségével. - Nonverbális eszközök használata a kommunikációban.
  - A különböző nemzetiségű gyermekek ösztönzése egymás megismerésére, megértésére.
  - Folyamatos megbeszélés a munkatársakkal az interkulturális nevelésben és az idegen nyelvsajátításban felmerülő kérdésekről.
  - A kevesebbet beszélő, gátlásosabb gyerekeket ösztönözzük, megpróbáljuk beszéltetni vagy beszélgetést kezdeményezni velük.
  - Alkalmazzuk a bábozás és képolvasás módszerét.
  - Sok könyvet nézegetünk közösen.
  - Bővítjük szókincsüket mesével, verssel és mondókával, amit gyakran összekötünk mozgással is.

5.3.2 Értelmi fejlesztésünk és nevelésünk

Célunk:

- A gyermekek értelmi képességeinek fejlesztése (gondolkodás, fogalomismeret, következtetés, ítéletalkotás, rendszerezés, konkretizálás általánosítás, figyelem, képzelet, emlékezet, problémamegoldó képesség, számfogalom, észlelés és kreativitás).

- Változatos tevékenységek biztosítása, amelyeken keresztül további ismereteket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Megteremteni annak lehetőségét, hogy tevékenységek, cselekvések során fejlődjenek egyéni képességei.
- A gyermekek kíváncsiságára, tapasztalataira, élményeire, ismereteire és érzelmi motiváltságára építünk.

Feladataink:

- A tanulási tevékenységben a fejlesztési tartalmakat úgy tervezzük, hogy építünk a már idejára gyermekek előzetes tudására, tapasztalataira.
- A tanulási környezet személyre szabott, ösztönző, differenciált kialakítására törekszünk. Akadálymentes, élmény alapú tanulás, tapasztalatszerzés feltételeinek megteremtése az egyén és a közösség szintjén.
- A gyerekek képességeinek feltérképezése, a gyermekek fejlődésének nyomon követése.
- A különböző területeken komplex nevelés alkalmazása.
- Projektmódszert alkalmazunk óvodánkban. A gyermekek ötleteit, problémafelvetéseit előzetes tapasztalataikat beépítjük a tanulási folyamatba.
- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatának bővítése, ismereteik rendszerezése.
- A gyerekek egyéni értékeinek kiemelésével, pozitív megerősítéssel segítjük és sikerélmény átélését, érzékeltetjük velük, hogy tévedhetnek.
- Differenciálás a feladatadásban, segítségnyújtásban. Támasz és a segítség nyújtása a gyermek egyéni fejlődési üteméhez alkalmazkodva.
- Évente többször azonos projekt témát dolgoznak fel a csoportok a saját megközelítésükben: örökbefogadó hét, olimpia, művészeti hét, fenntarthatóság. A projektek megvalósításába bevonjuk a szülőket. A projektek lezárására is nagy hangsúlyt fektetünk. Pl. kiállítás, táncház, családi nap, kirándulás.
- A gyermekek számára tudatos problémahelyzeteket kínálunk, ahol problémamegoldó gondolkodásuk, kreativitásuk fejlődik.
- Módszertani szabadságunk tükrében döntünk a kezdeményezések, illetve kötött foglalkozások megvalósításának formájáról. A tanulási folyamatot szabad játékba integráltan, tevékenykedtetve, élményekre alapozva, párhuzamos tevékenységek felkínálásával szervezzük. Foglalkozások, kezdeményezések szervezésénél a differenciálás segítésére páros, mikrocsoportos, kiscsoportos, munkaformák változatos szervezését tartjuk szem előtt.
- Évente legalább 2 alkalommal közös, családi pályázatot szervezünk, melyben számítunk a szülők aktivitására (tölkfaragó, mézeskalácsház készítő).
- Sok saját készítésű játékot is biztosítunk a gyerekeknek, egyéni fejlesztésük érdekében
- (társasok, memóriák, kirakók és finommotorikát fejlesztőket stb.)
- Az élménypedagógia módszereinek alkalmazásával (arra törekszünk, hogy minél több érzékszervet bevonjunk a tapasztalásba, amelyek felkeltik, és ébren tartják a vágyat a

gyermekben a környező világ megismerésére, a tanulás örömeinek átélésére). A gyerekek számára olyan helyzeteket teremtünk, amely a mindennapi életben is megtalálható, ahol a gyerekek maguk vizsgálódhatnak megbeszélhetik a jelenségeket, gondolkodásra, magyarázatok keresésre indulhatnak.

- A tehetséggondozásra felhasználjuk a projektpedagógia, az élménypedagógia módszereit, a kooperatív tanulás eszközeit, a gazdagítás, dúsítás, nézőpont váltás, szempontváltás, alternatívák keresésének lehetőségeit.
- Beépítjük napi gyakorlatunkba az OKOS(KOC)KA fejlesztő kockajáték-család egyes elemeit.
- Alkalmazzuk a Mozgáskotta módszert az 5-6/7 éveseknél kiemelten, a 3-4 éveseknél a szervezett mozgásba építve. Kihasználjuk a módszer értelmi képességekre gyakorolt hatását.
- Használjuk az interaktív tábla lehetőségeit az 5-6/7 évesek körében.
- A Kincsesláda Digitális programcsomagot alkalmazzuk az 5-6-7 éves gyerekek körében.
- Bizonyos fejlesztési területeket osztatlan életkorú csoportjainkban csoportbontásban szervezünk.
- DIOO: tehetséggondozásra és felzárkóztatásra egyaránt alkalmas Digitális Okosjáték, az 5-6/7 éveseknél, egyéni foglalkoztatás formájában alkalmazzuk.
- BEE-bot oktatási padlórobot, amely elsősorban a gyermekek problémamegoldó képességét és az algoritmikus gondolkodást, kreativitását és térbeli tájékozódását fejleszti.

5.3.3 IKT eszközök használata óvodánkban

Célunk:

A 3-7 éves korosztály informatikai műveltségének megalapozása, kommunikációs kultúrájának fejlesztése, ismereteik bővítése, játéktevékenységük gazdagítása, értelmi képességeik, kreativitásuk fejlesztése, a kognitív, szociális képességek fejlesztése, a technikai eszközök használatában való jártasság elérése, az információk befogadásának elősegítése saját élményű tapasztalatszerzéssel,

Az informatikai eszközök használatával, a személyre szabott differenciált feladatadás és az egyéni ütemű tapasztalatszerzés lehetőségének megteremtése, az IKT eszközök készség szintű alkalmazásának kialakítása a lehetőségekhez mérten, felhasználása az óvoda-iskola átmenet hatékonyabbá tételéhez. Felhasználása felzárkóztatásra és tehetséggondozásra.

Feladataink:

- Az IKT eszközök használatát lehetőség szerint beépítjük a projektekbe.
- Egyéni tapasztalatszerzéssel, játékos módon fejlesztjük az IKT eszközök segítségével a kognitív és szociális képességeket.
- A IKT eszközök használatában jártasságot érjenek el.

- A szabad játék túlsúlyának megtartása mellett, lehetőséget biztosítunk az IKT eszközök megismerésére, kipróbálására.

6. Tagóvodánk sajátos nevelési céljai és ebből adódó feladataink

6.1 Környezetért felelős életvitel megalapozása

- Madárbarát óvoda címnek való megfelelés.
- Kirándulások-alkalmi séták, megfigyelések szervezése.
- Örökös zöld óvoda kritériumait folyamatosan teljesítjük, fejlesztjük.
- ÖKOMBÁKOM Közhasznú Alapítvány sikeres működtetése, tevékenységeink támogatására.
- Sikeres részvétel környezetvédelmi pályázatokon.
- Évente fenntarthatósági családi nap szervezése.
- Zöld ünnepekre való megemlékezés csoportszinten: Állatok világnapja, Komposzt ünnep, Víz világnapja, Föld napja, Madarak és Fák napja.

6.2 Anyanyelvi és mozgásfejlesztés előtérbe helyezése

- Anyanyelvi fejlesztést játékok, mesék, mondókák, dalok, dramatizálás segítségével, tudatos tervezéssel valósítjuk meg.
- Göbel Orsolya módszerét alkalmazzuk az érzelmek kifejezésének megkönnyítésére, relaxációs technikák gyakorlására.
- Alkalmazzuk az OKOS(KOC)KA fejlesztő kockajáték-családot,
- Innovatív módszereink: DIOO, PLUKKIDO, Csillagtündér.
- Használjuk a Magyar Mozgáskotta módszert, emellett Gergely Ildikó új szellemű testnevelési elvei alapján szervezzük mozgásos tevékenységeinket.
- Kihhasználjuk a Fenntartó által biztosított, ingyenes mozgásfejlesztési lehetőségeket.
- Helyet biztosítunk az ingyenes utánpótlás ovifoci programjához.
- Gyakoribb séták kirándulások alkalmával lehetőséget biztosítunk az egyedi, egyéni tapasztalatszerzésre, pozitív élmények átélésére.

6.3 Közösségi nevelés kihangsúlyozása

- Közös programok, hagyományok, azonos értékrend, átjárhatóság, fontos emberi értékek, készségek elsajátítása mindennapi tevékenységekben a játék, a báb és drámapedagógiai eszközeivel, családok bevonása belső pályázatokon való részvétellel.
- A jó közösség működéséhez szükséges szokásokat, szabályokat közvetítjük, betartatjuk.
- Fontos emberi értékek, készségek elsajátítását segítjük mindennapi tevékenységekben a játék, a báb és drámapedagógia eszközeivel.

- Kooperatív technikákat alkalmazunk, konfliktuskezelési megoldásokat mutatunk a felmerülő problémák megoldására.
- Plukkidó motivációs táblajáték alkalmazása elősegíti a gyermekek pozitív visszajelzéseit, megerősítéseit, illetve fejleszti a gyermekek szociális kompetenciáját és érzelmi intelligenciáját a mesébe ágyazott feladatok megoldása által.
- A Csillagtündér játékos eszközével az érzelmek felismerését, szóbeli kifejezését és az agresszió mentes kommunikációt gyakoroljuk.
- A csoportszintű közösség erősítésére szolgálnak a csoportok saját mondókái, rítusai.
- Az óvoda szintű közösség erősítését a közös programok, projektek, élmények tudatos tervezése, szervezése segíti.

7. Az óvodai élet megszervezésének elvei óvodánkban

7.1 Személyi feltételeink

Munkakör				
	óvodapedagógus	óvodapedagógus/ fejlesztő pedagógus	pedagógiai asszisztens	dajka
szám	6	1	1	4

Óvodánkban, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Mi, óvodapedagógusok, dajkák (és valamennyi segítő munkatársunk) modellt, mintát adunk a gyermekek és szülők számára; személyiségünk az elfogadó és szeretetteljes, támogató attitűdön alapszik.

A sajátos nevelési igényű és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését is igényli. Pedagógiai munkánkat segíti még fejlesztő pedagógus, konduktor, logopédus, óvodapszichológus, utazó gyógypedagógus is.

7.2 Tárgyi feltételeink

Célunk: Óvodánk épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítjuk, hogy a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálja, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését, valamint, hogy lehetővé tegye a mozgás- és játéki igényük kielégítését.

Gyerekek számára minőségi és fejlesztő játékokkal biztosítjuk a tapasztalat szerzést, készségeik képességeik fejlesztését.

Feladataink:

- Csoportszobáink berendezését úgy alakítjuk ki, hogy minden tevékenységhez elegendő hely álljon rendelkezésre, a gyerekek tudjanak kuckókat kialakítani. Lehetőség szerint tereket tudjunk leválasztani, hogy mindenki nyugodtan tudjon tevékenykedni, játszani.
- A pedagógus feltételteremtő szerepének kihangsúlyozása a változatos eszközök és lehetőségek biztosítása által.
- Az óvodai környezetkultúra tudatos tervezése: a fizikai környezet elemeinek, sajátosságainak és a gyerekekre gyakorolt hatásának figyelembevétele.
- A beilleszkedést segítő speciális eszközök használata a csoportban: napirendi kártyák, folyamat ábrák, JBL, zajsűrő füles.
- Mozgásos játékokat a csoportszobában, jó idő esetén a teraszon, valamint a tornaszobában, széles folyosóinkon és az udvaron is szervezünk.
- A szerepjátékok tovább játszására az udvaron is lehetőségük van a gyerekeknek: a nagyméretű beépített játékeszközök, az épület beugrói, többféle megoldást kínálnak az egyéni játékotlet megvalósítására. Mozgásos szabályjátékokra és kerékpározásra külön hely áll a gyerekek rendelkezésére.
- Gyűjtünk minden olyan tárgyat, anyagot, amelyeket a szerepjátékokhoz fel tudnak használni. Arra tanítjuk őket, hogy a meglévő játékokat óvjuk, a rendeltetészerű használatra egymást is figyelmeztessék, az elromlott tárgyakat javítsuk meg.
- A gyerekek játékeszközöit életkoruknak megfelelően válogatjuk össze, előtérbe helyezve a mozgás és a képességfejlesztő játékokat. Év közben is bővítjük, cseréljük ezeket. A gyerekekkel közösen is barkácsolunk játékeszközöket: szerepjáték, építőjáték kiegészítőket, társasjátékokat, kártyákat, memória játékot. Figyelmet fordítunk az újra hasznosításra, az eszközök játékok készítésénél.
- Törekszünk az IKT eszközeink színesítésére, gazdagítására.
- A csoportok saját kerttel rendelkeznek, amit közösen gondozunk. Az udvaron kialakítottunk zöldség- és fűszernövénykertet és komposztálót.
- Szelektív hulladék gyűjtés a csoportszobákban, valamint az óvoda teljes területén, szülők bevonásával (PET palack, elem, alumínium doboz).
- Só szoba rendszeres használata az egészség megóvása, betegségmegelőzés érdekében.

7.3 Innovatív fejlesztések, eszközök óvodánkban

Célunk: Olyan innovatív eszközök, módszerek, technikák megismerése, melyeket sikeresen alkalmazhatunk mindennapi gyakorlatunkban és illeszkednek pedagógiai programunkhoz.

Innovatív eszközparkunkban a következő eszközök, programok találhatóak meg óvodánkban:

- Tornaszobai mozgásfejlesztő eszközök kalandpark elemekkel kialakítva, melyek hangsúlyosan támogatják a gyermekek egyensúlyérzékének, szem – kéz és láb

koordinációjának, valamint a koncentráció képességnek a fejlődését és az izmok erősödését.

- Sószoba, melynek használata erősíti a gyermekek immunrendszerét, serkenti a légzőszervek aktivitását és a hörgők öntisztulását. Képes csökkenteni a közösségekben terjedő fertőzőes megbetegedések kialakulását.
- DIOO digitális óvodai oktató program, mely fejleszti a gyermekek digitális kompetenciáit, hatékonyan használható felzárkóztatásra, tehetséggondozásra egyaránt.
- Interaktív tábla, BEE-bot robotok a gyermekek iskolára való felkészítésére használható, továbbá ideális hátránykompenzációra, illetve tehetséggondozás megvalósítására egyéni és kiscsoportos formában.
- Plukkido nevelést segítő motivációs játék
- Mozgáskotta eszközök
- OKOSKOCKA eszközcsalád
- Varázsmese foglalkozás a képzelet birodalmába röpitik a gyermekeket, ahol létrehozhatják saját belső képi világukat, melyek vezérlő egységként működnek a képességek kimunkálásában, az élmények feldolgozásában.
- Csillagtündér módszer az érzelmek meghatározását, szóbeli kifejezését, az agresszió mentes kommunikációt támogatja.
- Így tedd rá- módszer.

7.4 Környezetkultúra óvodánkban

Célunk: olyan környezetet kialakítani, melynek használata hozzásegíti a gyermekeket az egészséges, harmonikus fejlődéshez. Szem előtt tartjuk, hogy a gyermekeknek olyan térre van szükségük, ahol tudnak másokkal játszani, ugyanakkor olyan nyugalmas helyekre is, ahol a magányos tevékenységeiket folytathatják.

Feladataink:

- Figyelembe vesszük a létszámot, a gyerekek testméreteit, ugyanakkor a felnőttek, az óvodában dolgozók és ott megforduló személyek igényeire is figyelünk.
- Arra törekszünk, hogy az óvodai csoportszoba áttekinthető, belátható legyen, létrejöjjön a játékhoz szükséges légkör, a gyermekek különböző igényei kielégüljenek.
- A szociális környezeten túl szem előtt tartjuk, hogy a gyermekek érzelmeire hatással vannak a fizikai környezet elemei, azok sajátosságai, mint pl. mennyiség, méret, szín.
- A csoportszobában megtalálható színeket, azok dominanciáját tudatosan válogatjuk meg.
- A tárgyak praktikussága mellett a zsúfoltság érzését kerüljük. a csoportszobában kerüljük a túl sok inger egyidejű jelenlétét, a felesleges tárgyak, dekorációk használatát. lehetővé tesszük az elvonulást az ezt igénylő gyermekek számára.

7.5 Óvodai életünk megszervezése

Gyermekeink egészséges, tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket. A fejlesztés feladatait megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósítjuk meg.

7.5.1 Óvodánk csoportszervezési elvei, gyakorlata:

- Tagóvodánk osztatlan életkorú csoportokkal működik.
- Figyelembe vesszük (amennyiben megtehetjük) a szülők kéréseit, például lehetőség van arra, hogy a testvérek, vagy egy bölcsődei csoportból érkező gyerekek egy csoportba kerüljenek.
- Azonos értékrend és szabályrendszer kialakításával átjárhatóságot biztosítunk a csoportok között.
- Az SNI (sajátos nevelési igényű) és a BTM (beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral) gyerekeket, lehetőség szerint, egyenlő arányban helyezzük el a csoportokban.
- Figyelünk a nemek és korcsoportok arányára csoportszervezésnél.
- Figyelünk az idegen ajkú gyerekek arányára a csoportokban.

7.5.2 Hetirend

A hetirend elsősorban az óvodapedagógust segíti abban, hogy nevelőmunkáját a folyamatosság, a rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság elve szerint végezhesse. A jó napi és hetirendet a folyamatosság, rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék elsődleges szerepét és azt, hogy a gyermek az óvodai életét élje.

- A ciklusokban a tartalmi egység elvei alapján, komplex módon jelenítjük meg a tevékenységi formákat.
- Naponta lehetőséget teremtünk az anyanyelvi játékokra, éneklésre, vizuális tevékenységekre, verselésre, mesélésre a választhatóság elve szerint.
- A gyermekeknek naponta biztosítjuk a szervezett játékos mozgást az életkori és egyéni sajátosságokhoz igazítva (lehetőleg a szabadban), kihasználjuk a fenntartó által felkínált rendszeres, térítésmentes sportolási lehetőségeket (fejlesztő torna, labdás torna).
- Heti egy-két alkalommal minden csoportban, csoportbontásban, kötelező mozgást szervezünk (tornateremben vagy udvaron).
- A gyermekeknek lehetőséget adunk arra, hogy a megkezdett témát, tevékenységet kedvük szerint folytathassák a nap, a hét, a projekt folyamán.

- Különböző tanulási folyamatokat csoportbontásban végzünk: a szervezett mozgást, varázsmese és kincsesláda, mozgáskotta foglalkozást, a külső világ tevékeny megismerését külön tartjuk a gyerekek fejlettségi szintjének megfelelően.
- A mozgásfejlesztés érdekében a tornaszoba maximális kihasználtságára törekszünk.
- A csoportszobán kívül, az udvaron, a teraszon is szervezünk kezdeményezéseket.
- Olyan külső foglalkozásokat szervezünk, melyek alakítják és mélyítik a gyermekek természethez, az állatokhoz, növényekhez, közvetlen környezethez való kapcsolatát. Hetirendünk tartalmazza a szervezett tanulás ütemezését.
- A tehetség műhelyek a heti rend részeként rendszeres foglalkozások, térítésmentesek, az intézményben dolgozó óvodapedagógusok tartják. (Az aktuális nevelési év munkatervében található).

7.5.3 Napirend

A napirend biztosítja a gyermek gazdag, változatos tevékenységét, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségletének megfelelő váltakozását. A közel azonos időpontban, rendszeresen visszatérő, ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. A napirendet a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez igazítjuk.

(Napirend 1. sz. Melléklet)

7.6 Az udvari élet szervezésének alapelvei és gyakorlata óvodánkban

- Óvodánk udvarát, kertjét, oly módon alakítjuk ki, hogy szolgálják a gyermekek biztonságát.
- Az eszközök megfeleljenek testméreteiknek, biztosítsák egészségük megőrzését, tegyék lehetővé mozgás- és játékgényük kielégítését.
- Udvarunk nevelési szintér is, valamint pedagógiai céloknak megfelelően az egészséges életmódra nevelés, valamint a környezettudatos magatartás alakításának egyik meghatározó helyszíne. Kiemelt szerepe van a koordinált mozgás fejlődésében.
- Minél több óvodai tevékenységet szervezünk az udvaron, kihasználjuk az udvari eszközökben rejlő mozgáslehetőségek játékos gyakoroltatását.
- A gyermekek felügyeletét úgy oldjuk meg, hogy a gyermekek szabadon bejárhassák a teret, használhassák az eszközöket játékkedvük szerint. Az óvodapedagógusok, dajkák, pedagógiai asszisztens úgy helyezkedik el az udvaron, hogy beláthassák a rájuk bízott udvarrész területét.

- Az évszaknak és időjárásnak megfelelően bővítjük és variáljuk a játékeszközöket: építő, konstruáló, szabályjáték, kirakók, gyermekkönyvek, szerepjátékra alkalmas, vizezős játékokkal.
- Állandó helyet biztosítunk a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenységnek.
- Akadálypálya építésével, közösen szervezett ügyességi játékokkal, táncházzal, zenés tornával színesítjük a játék lehetőségeket.
- A gyerekeket évszakonként más- más módon vonjuk be az udvar gondozásába, rendben tartásába. Ezekhez állandóan elérhető, gyermekméretű eszközöket biztosítunk.
- Az udvarral kapcsolatos balesetvédelmi szabályokat napi rendszerességgel átismételjük.
- A gyülekezéshez minden csoportnak külön helyet biztosítunk.
- A folyadékpótlást az udvaron a saját, jellel ellátott kulacsokból történik.
- A gyermekmosdók a bejáratnál folyosóról megközelíthetők, a felügyeletre fokozottan figyelünk.

(Az udvari viselkedés szabályai 3.sz. Melléklet)

7.6 Ünnepek, hagyományok

Célunk:

Az ünnepek, megemlékezések során erősödjön a közösséghez tartozás érzése. Közvetítsük az egyetemes és nemzeti kultúránk értékeit, jeles napjaink népi hagyományait. Együtt éljük át az örömszerzés élményét, lehetőség szerint együtt töltjük az időt a családokkal.

Feladataink:

- Ünnepek alkalmával ünneplőbe öltöztetjük a szívünket, feldíszítjük az óvoda épületét, a csoportszobákat, meglepetésekkel, ajándékokkal készülünk.
- Mesékkel, versekkel, dalokkal, játékokkal, játékos tevékenységekkel, kézműves foglalkozásokkal hangolódunk rá egy-egy ünnepre, emeljük annak fényét.
- A csoportokon belül minden kisgyermeknek megünnepeljük a születésnapját. (Születésnap rituálé: szülinapos körbe rajzolása nagy csomagolópapírra, ajándék rajz készítése, nem igazi tortával köszöntés, anyai ének, mondóka, ahány éves a gyermek, ebédnél gyümölcsle))
- A hagyományőrző rendezvények kiváló alkalmat nyújtanak arra, hogy szorosabbá váljon az óvoda és a családok, az óvoda és más partnereinek kapcsolata.
- A környezettel, a fenntarthatósággal kapcsolatos jeles napok megünnepelése a csoportokban (Állatok Világnapja, Víz világnapja, Föld Világnapja, Madarak és Fák napja). (Hagyományok 2.sz. Melléklet)

7.7 Óvodánk kapcsolatai

7.7.1 Az óvoda és a család kapcsolata

Célunk: Kölcsönös bizalmon, megértésen, megbecsülésen szoros együttműködésen alapuló kapcsolat, mely a gyermek optimális, közös fejlesztésére törekszik.

Kapcsolattartás formái

- Tavaszi KUKUCSKÁLÓ, nyílt délután: Ezen a napon várjuk az óvoda iránt érdeklődőket, leendő ovisokat. Online bemutatkozás is lehetséges (bemutakozó szöveg, bemutatkozó videó). Betekintést nyerhetnek óvodánk mindennapjaiba.
- Tájékoztató szülői beszélgetés a beíratás előtt: Az érdeklődő szülőknek a nevelési év megkezdése előtt szülői beszélgetést tartunk, online is lehetséges. Megismertetjük a szülőket a házirenddel, az óvoda szokásaival, szabályaival, hagyományaival, a beszoktatás lehetőségeivel, a csoport összetételével, óvodánk, ill. a csoport hagyományaival.
- Családlátogatás: Lehetőleg minden gyermekhez elmegyünk a nevelési év elején, illetve alkalmasszerűen azokhoz, a családokhoz, akik ezt igénylik.
- Napi kapcsolattartás: Elengedhetetlenül szükséges, hogy a szülő teljes mértékben tájékozott legyen a gyermekével történt napi lényeges eseményekről. Zárt facebook csoportba anyagokat, képeket töltünk fel, messenger csoportokat hozunk létre.
- Honlap: Kihasználjuk az internet adta lehetőségeket, hogy naprakészen tájékoztassuk a szülőket az óvoda életében történt és várható fontosabb eseményekről.
- Tematikus szülői beszélgetések: Évente 2 alkalommal tartunk beszélgetést olyan témában, mely a szülőket, csoportot aktuálisan érinti.
- Nevelést támogató beszélgetés (online is megvalósítható): Évente kétszer (novemberben, májusban), ahol tájékoztatást kap a szülő gyermeke egyéni fejlődéséről, esetleges nevelési problémák megbeszélésére is sor kerül. Fogadóórát más időpontban is tartunk a szülők, szakemberek kezdeményezésére.
- Konzultációt igény szerint tartunk a szülők és a gyermek fejlesztésében, nevelésében részt vevő szakemberek bevonásával. Ezek a megbeszélések célok, feladatok kitűzésével és a következő megbeszélés időpontjának megjelölésével zárulnak.
- Közös ünnepek, projektek, pályázatok: Óvodánk születésnapja, Belső pályázatok (tökgfaragó, mézeskalácsház készítő), Őszelő és Tavaszváró délután.
- Szülői klubok szervezése. évente 1-2 alkalommal, egy- egy nevelési, magatartási szituációt elemezve.
- Szülői fórumok szervezése (évi 1-2 alkalom) (Beiskolázás előtt külön a nagycsoportosoknak iskolaérettségről beszélgetés szervezése), (Hagyományok megszervezésébe szülők bevonása).

7.7.2 Kapcsolatunk a társintézményekkel

Kapcsolatunk a bölcsődékkal

- tapasztalatszere a kisgyermeknevelőkkel
- mikulás ünnepség
- kisgyermeknevelők meghívása.

Kapcsolataink a tagóvodákkal

- közös szakmai napok szervezése
- szülői klubok közös szervezése
- Az óvodapedagógiai napokon, szakmai konferencián részt veszünk.

Iskolákkal

- Külön faliújságon tesszük lehetővé az iskolák számára a bemutatkozást a szülőknek készített szóróanyag közzétételével.
- Az iskolába lépés évében megszervezzük óvodásaink számára az iskolai tanóra látogatást.
- Az iskolák által szervezett játékos programokra elkísérjük a gyerekeket.
- Iskolanyitogató programunkra meghívunk tanítókat, az óvoda pszichológusát, akik az iskolaérettségről, elvárásokról, lehetőségekről tájékoztatják a szülőket. Tájékoztatjuk a szülőket arról, hogy az átlagostól eltérő adottságú gyermekeknek milyen lehetőségeik vannak.

8. Óvodai életünk tevékenységformái

8.1 A játék

Célunk:

Széles körű játéklehetőséget biztosítunk, lehetőséget adunk a sokrétű tapasztalatszerzésre, ismeretszerzésre, aktivitásra az egyéni és közös tevékenységek során.

Olyan érzelmi-akarati tulajdonságok kialakítására törekszünk, melyek lehetővé teszik, segítik a közösségbe való beilleszkedést, együttműködést. Tiszteletben tartjuk:

- a gyermek autonómiáját, önállóságát,
- a játék önkéntességét, szabadságát,
- a gyermekek, kezdeményezését, aktivitását, kreativitását,
- az egyéni fejlődési ütemet és különbözőségeket,
- önálló téma- és szerepvállalását,
- az egyén és a csoport közös döntéseit, konfliktusmegoldásait.

A játék feltételei	Feladataink
1.Nyugodt, családi légkör	<ul style="list-style-type: none"> • A csoportban kialakítjuk, az együtt játszáshoz nélkülözhetetlen, a gyermekek életkorának megfelelő szabályokat:

	<ul style="list-style-type: none"> ○ alapvető udvariassági szabályok betartása (kérem, köszönöm); ○ egymás játékának, játékterületének tiszteletben tartása; ○ a káosz elkerülése végett a felesleges eszközök elpakolása; ○ eszközök megfelelő használata; ○ A játékokat mindig elkérjük egymástól, nem elveszük, vagy felajánljuk az együtt játszás lehetőségét. ○ Tiszteletben tartjuk egymás játékterét, nem romboljuk le, nem rontjuk el más játékát. ○ Közepes, másokat nem zavaró hangerő elérésére törekszünk. ○ Türelem fejlesztésére, szerepek felosztására, kooperáció lehetőségeit kihasználjuk a játék során. • Konfliktusok önálló megoldására ösztönözzük a gyerekeket az egyenlő érdekérvényesítés, a megbeszélés módszerével. • Természetes, követhető, reális, érzelem gazdag, elfogadó, mintaadó viselkedést közvetítünk. • Otthonról hozott ötletek, játékok folytatódhatnak a csoportban. • Különböző játékfajták egyidejű megjelenését biztosítjuk a csoportban. • Állandóan, de nem erőltetetten vagyunk jelen a játéktevékenység során attitűdünk játéksegítő, -támogató,
--	--

A játék feltételei	Feladataink
	<p>élménybiztosító mely az elmélyült, gazdag és sokszínű játéktevékenységet teszi lehetővé.</p> <p>(A gyermek aktuális játéka dönti el, hogy milyen megnyilvánulásunk lesz kedvező a játék alakulására)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megfigyeljük a játékot, az erről szerzett információkat felhasználjuk, megértjük: mire van szükség (figyelem, elismerés, támogatás). A beavatkozást a játékhelyzet ismeretében, személyre szólóan tesszük meg. Figyelemmel kísérik és segítjük játékfejlődésüket, társas kapcsolatukat. • • A játék során kitárulkozó gyermeki személyiséget tiszteletben tartjuk. • Figyelünk arra, hogy a peremhelyzetbe kerülő gyerekeket, a játékon keresztül beintegráljuk a csoportba.

2. Idő	<ul style="list-style-type: none"> • Hetirendünket, napirendünket úgy alakítjuk, hogy a gyerekek életkoruknak megfelelően, elegendő időt tölthessenek szabad játékkal, napirendben biztosítjuk a viszonylag összefüggő játékidőt. • A délutáni játékidőt egyenértékűnek tekintjük a délelőttivel (eszközök, hely). • Az udvaron töltött játékidőt hasznosan, sokszínűen használjuk ki (körjátékok, célbadobások, aszfaltrajz, fogócska, mindennapos mozgás, kompetencia játékok).
3. Hely	<ul style="list-style-type: none"> • A különböző játékfajták gyakorlásához a csoportszoba lehetőségeinek megfelelően teret biztosítunk (építőjátékok a szőnyegeken, társasjátékok, kirakók az asztalnál, szerepjátékoknak megfelelő hely). • Megadjuk a lehetőséget arra, hogy a gyerekek önállóan változtassanak a játéktereken. • Biztosítjuk a csoportban, folyósón, udvaron a nagymozgások lehetőségeit a tornateremből felhozott eszközökkel is. • A csoportszobában a bútorzat elrendezésével lehetőséget nyújtunk a kuckósításhoz, félrevonuláshoz. • Az udvarra kivitt eszközök segítségével a játék folyamatosságát, tartalmi sokszínűségét szeretnénk elérni. Az udvaron is többféle helyszínen található a különböző játékok számára (szerepjáték- vár, kisház, fészekhinta, mozgásos játékok- focipálya).
4. Eszközök	<ul style="list-style-type: none"> • Gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő játékeszközök kerülnek a polcokra, elérhető helyekre melyek közül mindegyikük megtalálja a neki kedveset.
A játék feltételei	Feladataink

	<ul style="list-style-type: none"> • Saját készítésű játékot is használunk (kirakók, társasok és memóriák stb.) kiegészítőkkel gazdagítjuk játékukat (fákkal, hajókkal, vizekkel és állatokkal és utakkal stb.) differenciáltan, érdeklődésüknek megfelelően egyénre szabottan is, amivel fejleszthetjük gyermekeink képességét. • A fejlesztő játékokat az évsorán fokozatosan bővítjük, cserélgetjük. • Minden játékfajta gyakorlására biztosítunk eszközt. • A nagymozgásos játékokhoz időről-időre WESCO szivacsokat, BODY-ROLL-t, labdákat, ugráló asztalt és egyéb eszközöket hozunk a csoportszobába. • A gyerekek fantáziájának és kreativitásának fejlesztése érdekében közösen is készítünk, barkácsolunk játék kiegészítőket. (péksütemények, játékbeftők, bolti kiegészítők, társasjátékok), • Megismertetjük velük a legalapvetőbb barkácsolási technikákat, eszközöket biztosítunk a tevékenységhez. • A csoport összetételét és fejlettségét figyelembe véve biztosítjuk a kellő mennyiségű játékeszközt, illetve pedagógiai megfigyeléseinkre támaszkodva folyamatosan bővítjük a meglévő játéktárunkat saját készítésű játékokkal is. • A projektek témájához kapcsolódva közösen készítünk játékeszközöket.
<p>5. Élmények</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az év során többször teszünk élményszerző sétákat az óvoda környezetében, az Állatkertben, Duna parton, Margitszigeten. • Kirándulásokat, múzeum (Közlekedési múzeum, Mezőgazdasági múzeum) és színházlátogatásokat szervezünk. • Részt veszünk az óvoda újabb és már meglévő hagyományainak kialakításában, szorgosan ápoljuk csoport hagyományokat. • Megteremtjük az élmények sokféle feldolgozásának, az újra játszásnak lehetőségeit, valamint támogatjuk a gyermekek játékalakító törekvéseit. Lehetővé tesszük a különböző játékfajták sokszínű jelenlétét a csoport játékában.
<p>6. Irányított játékok</p>	<p>A szabad játék hangsúlyozása mellett irányított játékokat is tervezünk a csoportban:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anyanyelvi játékokat, • drámajátékokat, • életkoruknak megfelelő kompetencia játékokat, • projekt témájához kapcsolódó fejlesztőjátékok.

8.2 Munka jellegű tevékenységek óvodánkban

Célunk:

- az együttműködési készség kialakítása, erősítése,
- a munka jellegű tevékenységekhez kapcsolódó speciális ismeretek közvetítése,
- a gyermekek érzelmi, akarati tulajdonságainak alakítása,
- a felelősségérzet és felelősségtudat fokozatos alakítása.
- a munka és a feladat mindig jutalom legyen és örömet okozzon a gyerekeknek.

Terület	Feladataink
Önkiszolgálás (testápolás, az étkezés és az öltözködés) Részletesen: Egészséges életmód alakítása	<ul style="list-style-type: none"> • Saját személyükkel kapcsolatos tevékenységek egyéni ritmusban való elsajátíttatása. • A gyermekek egymástól való tanulása, kisebbek segítése • az önkiszolgáló tevékenységek készség szintre emelése. • Alkalmazott eszközök, használati tárgyak megismerése, alkalmazási módjainak kipróbálása a különböző műveletek során. • Próbálkozásaik támogatása, pozitív erősítése.
Közösségért végzett tevékenységek:	

<p>1. Naposi munka</p>	<p>3-4 évesek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ebben az életkorban naposi munka még nincs, azonban önként jelentkezés alapján, második félévtől, ők is elvállalhatják ezt a tisztséget. • Tízórainál és uzsonnánál saját maguk számára terítenek meg, hogy ezek a részmunkamozzanatok elvégzésével elsajátíthassák azokat az alapvető technikai készségeket, melyek a naposi munkafolyamatok végrehajtásához szükségesek. <p>4-5 évesek</p> <ul style="list-style-type: none"> • A napos-rendszer fokozatosan kerül bevezetésre. • A naposokat köténnyel jelöljük, megismertetjük őket a napostáblával, hogy ők is követni tudják a kiválasztás rendszerét. • A naposok feladata az étkezéshez szükséges eszközök kiosztása, étkezés végén a szalvétatartó, szalvétás tálka elrakása. Segíthetnek az étel kiosztásában, pl.: kenyér, sütemény. • A feladatokat mindig meghatározott sorrendben végzik, hogy kialakuljon a munkavégzéssel kapcsolatos szerialitás. <p>5-6/7 évesek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Feladatuk nagyjából ugyanaz, de nagyobb önállósággal végzik. • Feladatbővülés: ők tartásuk számon ki következik, az asztalon az evőeszközöket esztétikusan rendezzék el, fokozatosan ügyeljenek, mi kerül a tányér jobb és bal oldalára (hiszen kést is kapnak). Ők öntenek a kancsóból vizet társaiknak. • Egyhetes megbízással végzik feladatukat (a napi gyakorlás az ismeretektől a képesség és készségszintre emeléshez szükséges) • A naposok munkáját a fokozatosság elvének érvényesítésével a segítségadáson, közvetett irányításon keresztül fejlesztünk az önállóság felé. • A feladatokat mindig meghatározott sorrendben végzik, hogy kialakuljon a munkavégzéssel kapcsolatos szerialitás. • A napos feladata az asztal megterítése, hogy „Jó étvágyat!” kívánjon saját asztalánál ülő gyerekeknek. • A 6-7 évesek az ebéd utáni rendrakásban is segédkeznek.
------------------------	--

<p>2. Alkalom szerű munkák, megbízatások</p>	<p>3-4 évesek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Óvodapedagógus kérésének tegyenek eleget, illetve az óvodapedagógusnak spontán segítsenek. <p>4-5 évesek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szívesen kapcsolódnak be az alkalomszerű munkákba is, például gyümölcssaláta készítés, süteménysütés, terem díszítés, udvartakarítás stb. • Kért eszközöket hozzanak be, vagy vigyenek ki, üzeneteket adjanak át. A megbízatások kiosztásánál a fokozatosság elvét mindig betartjuk: pl.: először többen menjek egy tárgyat elkérni, csak a szomszéd csoportba küldjük őket stb. <p>5-6/7 évesek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bonyolultabb feladatokat is szívesen elvégeznek, melyet akár önállóan kell megszervezniük. A távolság is nagyobb, például irodák, óvodatitkár szobája stb. • Óvodánkban rendszeresen készítünk valami finomságot a gyerekekkel, például egyszerűbb süteményeket, gyümölcssalátát stb. • Tavasszal nagytakarítást tartunk, együtt elmoszuk a babakonyhai eszközöket, megfürdetjük a babákat, kimossuk a babaruhákat. • Törekszünk rá, hogy az alkalomszerű megbízatások is mindig önként vállalt, aktív tevékenységek legyenek. (Pl. tárgyak, üzenetek továbbítása, eltenni valamit stb.)
--	---

<p>3. Növény és állatgondozás</p>	<p>3-4 évesek</p> <ul style="list-style-type: none"> • A növényeket, az állatokat a gyerekek előtt, a gyerekekkel együtt gondozzuk. • A csoportokban szelektíven gyűjtjük a szemetet, a szelektív gyűjtőedényeket segítséggel már a legkisebbeknek is használják. Ősszel bekapcsolódhatnak a levélgyűjtésbe. • Télen segédkeznek a madáretetésben. • Segítenek a rügyezés, csíráztatás, palántázás előkészítésében, figyelemmel kísérik a változásokat. <p>4 – 5 évesek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folyamatosan közreműködnek az élősarok növényeinek, és állatainak gondozásában. • Ősszel magvakat, terményeket, leveleket gyűjtenek az élősarokba. • Télen etetik a madarakat. • Egyre önállóbban használják a szelektív hulladékgyűjtő edényeket. <p>5-6/7 évesek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folyamatosan gondozzák az élősarok növényeit, állatait, akár felelősi rendszerben is. • Önállóan használják a szelektív hulladékgyűjtő edényeket, segítik ebben a kisebbeket is. • Segítenek ősszel az udvar rendben tartásában. (Levélgeréblyezés, virágosláda gondozása) • Télen önállóan figyelik a madáretetőket, ha szükséges, madáreleséget kérnek, és feltöltik őket. • Részt vehetnek a hó eltakarításban, az utak rendben tartásában. • A környezet, növény és kisállat gondozás során a gyermekek megismerkednek az egyes munkafolyamatokkal. Megtapasztalják, hogy hatással vannak környezetükre, a gondoskodás, felelősség érzését pl. etetés, környezet tisztítása, ültetés, locsolás, geréblyezés, stb. • A növények és kisállatok beszerzése előtt körültekintően járunk el, csak az ANTSZ által engedélyezett élőlények kerülhetnek a gyermekek környezetébe! • Minden csoportban akváriumot, helyezünk el, az óvoda folyosóján, kalitkában tartott pintyeket felváltva gondozzák a csoportok. A felnőtt által nyújtott mintával, irányítással alakítjuk ki a gyermekben az élőlények iránti gondoskodást, gondozást, a természet szeretetét (természetsarok, akvárium, madárodúk, madáretetők). • Az udvaron változatos munka jellegű tevékenységeket kínálunk a gyerekeknek, például udvarrendezés, levélgyűjtés, homok visszasöpzése a homokozóba, locsolás, virágültetés stb.)
-----------------------------------	---

4. A környezet rendjének megőrzése	A gyermekek részt vesznek környezetük rendben tartásában, mind a csoportszobában, mind az épületben, mind az udvaron. A felnőttek felügyelete mellett részt vesznek a csoportszoba körüli teendőkben, a kerti munkákban, az évszaknak megfelelő díszítésekben. Munkájukat megfelelő szerszámokkal és eszközökkel végzik, a balesetvédelmi szabályok megismerését követően.
5. Szükségleteket kielégítő munka	Ez a munkafajta óvodai életünk egyik legkellemesebb része, ide tartozik a sütés, a főzés, vitamintálak, saláták készítése, befőzések stb. Ezek az úgynevezett „konyhai tevékenységek” sokrétű tapasztalatszerzési lehetőséget jelentenek a gyermekek számára: tömegmérés és eszközei, úrtartalommal kapcsolatos élmények, az alapanyagok állagának megtapasztalása, a változásokhoz szükséges feltételek megismerése. A tevékenységeket a projektek részeként, a vonatkozó szabályok betartása mellett végzik a gyermekek, a csoportban dolgozó felnőttek segítségével.

8.3 A tevékenységekben megvalósuló tanulás gyakorlata óvodánkban

Célunk

- A gyerekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, differenciált személyiségfejlődésük segítése, hogy képessé váljanak az iskolai tanulásra.
- Az óvodás gyermek tanulási kompetenciáinak fejlesztése, az ismeretek adekvát alkalmazására, felhasználására felkészítés.
- A gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre alapozva a tudás, tanulási utáni vágy felkeltése.
- A holisztikus szemléletmód kialakítása.
- Cselekedtetés során szerzett tapasztalatokat előnyben részesítése

Feladataink:

- Komplexitásra törekszünk
- Tevékenykedtetésen alapuljon a tanulási folyamat
- Játékosság jellemezze
- Kreativitás fejlesztésére ösztönözzön
- Több érzékszervet érintsen
- Tanulási környezetünk ösztönző, pozitív, bátorító, felfedezhető, stimuláló, ingergazdag, manipulálható legyen.
- A gyermekek érdeklődésére építsen
- Differenciálásra törekedjen
- Támaszkodjon a mérések, megfigyelések eredményeire
- Vegye figyelembe a gyermekek előzetes tudását

- Különböző tanulási folyamatokat csoportbontásban végzünk: a szervezett mozgást, a külső világ tevékeny megismerését külön tartjuk a gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően
- A mozgásfejlesztés érdekében a tornaszoba maximális kihasználtságára törekszünk
- A csoportszobán kívül, az udvaron, teraszon is szervezünk kezdeményezéseket
- Olyan külső foglalkozásokat szervezünk, melyek alakítják és mélyítik a gyermekek természethez, állatokhoz, növényekhez, közvetlen téri és tárgyi környezethez való kapcsolatát.
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel és megerősítéssel a gyermekek személyiségének kibontakoztatása,
- A gyermekek egyéni képességeinek nyomon követése, az ehhez igazodó differenciált fejlesztés megvalósítása.
- A gyermekek tanulás iránti vágyának felébresztése, kíváncsiságuk, érdeklődésük fenntartása (életkoruknak megfelelő ideig),
- A kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek felismerése és fejlesztése, részképesség lemaradás, illetve egyéb potenciális tanulási zavar, a sajátos nevelési igény időbeni kiszűrése, jelzés a megfelelő szakembernek és a tagóvoda vezetőjének,
- Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása.

8.3.1 A tanulás szervezésének elvei

- Az objektív feltételek megteremtése, a tevékenységek felkínálása mellett, a döntés szabadságának biztosítása.
- A cselekvéses ismeret és tapasztalatszerzéshez, információ feldolgozásához megfelelő idő biztosítása.
- A megtervezett, megszervezett tanulási folyamatot igazítjuk a gyermek részvételéhez, megnyilatkozásaihoz.
- A gyermeknek a tanulási folyamatban legyen lehetősége utánozni a felnőttet, kipróbálni önmagát, felfedezni, téveszteni, hibás következtetésre jutni, érvelni, vitázni, értékelni saját és mások meglátásait.
- A gyermekek számára felkínált tevékenységek életkorhoz igazodó időkeretét: 3-4 éves korban 20-25 perc, 4 -5 éves életkorú csoportban maximum 25-30 perc, 5-7 éves életkorú csoportban 30-35 perc.
- Figyelembe vesszük az előzetesen megszerzett tapasztalatokat, ismereteket (tudásanyag), annak bőségét és mélységét, a gyermekcsoport összetételét, értelmi, érzelmi érettségét, az egyénileg haladó gyermekek tempóját (a gyermekhez igazodó tanulásszervezés, egyéni módszerek alkalmazása), megfelelő eszközök alkalmazását,
- A közösen szerzett élményekből a gyermek által hasznosított tapasztalatokat az egyéni képességekhez igazítottan.

8.3.2 Lehetséges formái

A szervezett tanulás formái	
Kötött	Játékba integrált
<p>Mindennapos mozgás: Naponta 20-30 perc (szabadlevegőn) Szervezett mozgás hetente 1x Labdás torna: 5-6-7 évesek hetente 1x (45 perc) Mozgásfejlesztő foglalkozás 4-5 éveseknek hetente 1x Varázsmese, varázsjáték: 5-6-7 éveseknek (hetente 1x) Kincsesláda foglalkozás: projektekhez kapcsolódva DIOO tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozás: 5-6/7 éveseknek, egyéni, hetente 1x (20 perc)</p>	<p>Verselés, mesélés: Minden korcsoportnak naponta Anyanyelvi játékok: Naponta 5-10 perc Ének, zene, énekes játék, gyermektánc: Minden korcsoportnak hetente 1x Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka: 3-4 éveseknek hetente 1x 5-6-7 éveseknek hetente 2x Külső világ tevékeny megismerése 3-4 éveseknek hetente 1x 5-6-7 éveseknek hetente 2x</p>
<p>A szervezett tanulás munkaformái:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Mikro csoportos (2 fő) · Kiscsoportos (5-6 fő) · Frontális · Egyéni - Párhuzamosan végezhető tevékenység 	

8.4 Verselés, mesélés

Célunk: Népi- és népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, klasszikus és kortárs, illetve más kultúrák irodalmi műveinek feldolgozása, megismerése.

Feladataink:

- Változatos irodalmi élményt közvetítünk.
- A magyar népi, illetve műalkotásokból történő választás, valamint kortárs irodalmi művekből és a nemzeti és etnikai kisebbségek verseiből, meséiből, valamint a migráns gyermekek hazájának kulturális értékeiből merítünk.
- A vegyes csoportnak megfelelően minden korcsoportnak megfelelő mesét, verset választunk, differenciálunk.
- Rendszeresen alkalmazzuk a Papírszínház eszközeit.
- A Magyar kultúra napja alkalmából versmondó versenyt rendezünk.
- Nyugodt, kényelmes körülményeket teremtünk az irodalmi művek befogadására.

- A mesélés, verselés szokásait, szertartásait kialakítjuk (pl.: mesetakaró, mesesarok, mesetarisznya, délutáni mesélés szertartása).
- Segítséget nyújtunk a szülők részére az igényes gyermekirodalom kiválasztásához.
- Az élményszerűbb mesefeldolgozás érdekében, a digitális eszközök szélesebb körű alkalmazása törekszünk.

8.5 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk: A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása, a közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése. A szülőföld értékeinek átörökítése énekes népszokások, népi mondókák, dalos játékok, valamint a népzene megismertetése, megszerettetése által. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások segítségével a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakítása, a gyerek érzelmi, esztétikai világának gazdagítása.

Feladataink:

- Igényes zenei kultúrát képviselő dalokat, dalos játékokat, mondókákat választunk,
- Figyelünk az életkor és az adott csoport képességszintjének megfelelő összeállításra.
- A nemzeti és etnikai kisebbségek és a migráns gyermekek hazájának kulturális értékeit is figyelembe vesszük dal- és zenei anyag választásánál.
- Fejlesztjük a zenei képességeket, készségeket, a gyermek ritmusérzékét (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás).
- A gyermek zenei kreativitását és alkotókészségét fejlesztjük.
- Ismerkedünk különböző hangszerekkel, azok használatával. Egyszerű hangszereket barkácsolunk.
- Felkeltjük a gyermek zene, éneklés iránti érdeklődését.
- Egyszerű táncokat és játékos mozdulatokat sajátítunk el, gyakorlunk.
- A magyar népi kultúra kincseit, a népszokások egyes elemeit, az ünnepeinkhez kapcsolódó zenéket, dalokat ismertetünk meg a gyerekekkel.
- Kihasználjuk a várakozási időket éneklésre, mondókázásra, körjátékokra.
- Az udvaron, teraszon, tornaszobában is szervezünk énekes játékokat.

8.6 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk: A gyermekek képessé váljanak a családban és a közösségben szerzett élményeik hatására, belső fantáziaviláguk, érzelmeik segítségével, egyéni szabad önkifejezésre.

Kialakuljon képi-, kifejező-, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendező képességük, fejlődjön vizuális-, és tér észlelésük, a képi gondolkodásuk, kreativitásuk. Alakuljon ki esztétikai érzékenységük és a szép iránti fogékonysága. Bátorítjuk a tehetségigéreteket.

Feladataink:

- Megismertetjük a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- Ismerkedünk a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, műalkotásokkal, nevezetes épületekkel (kiemelten az óvoda környékén).
- Lehetőség teremtünk a különböző technikák, változatos módon történő alkalmazásához, a megfelelő készségszint kialakításáig történő gyakorlásához, optimális körülmények megteremtése a gyermekek ábrázoló tevékenységének elősegítésére: elegendő hely és idő, az eszközök hozzáférhető helyen történő elhelyezése (elegendő mennyiségben, megfelelő minőségben).
- Differenciált segítünk a gyermekek a saját szintjéhez képest történő fejlődésben,
- Segítjük a gyermek érzékelésének, észlelésének és képzeletének, és a tér-, forma-, színeképzet kialakulásának, fejlődését, a képi, kommunikációs nyelv kialakulását.
- Lehetőséget biztosítunk a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Megteremtjük a feltételeket a folyamatos barkácsolás lehetőségére, figyelembe véve a környezettudatos szemlélet kialakítását, erősítését.
- Lehetőség szerint kihasználjuk a digitális eszközöket (rajz programok, több dimenziós alkotások, virtuális múzeumi séta stb.).
- Kihhasználjuk a Varázsmese foglalkozásokat az érzelmek rajzban történő kifejezésére.
- Az udvaron, szabad játékidőben is lehetőséget adunk (eszközök, hely, ötletek) a technikák gyakorlására, a szabad önkifejezésre.
- A gyermekek születésnapjára rajzos füzetet készítünk.

8.7 Mozgás, edzés, szervezett mozgás

Célunk: A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, mozgásigényük kielégítése. Rendszeres mozgással az egészséges életvitel megalapozása, a gyermeki személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése a gyermek testi- és mozgásfejlesztésén keresztül. A természetes mozgásfajták gyakoroltatásával a feltételes reflexek kialakítása, melyek a gyerekek összerendezett és ideális mozgását létrehozzák. Téri tájékozódás, lateralitás kialakítása.

Feladataink:

- Új szellemben tartjuk a mindennapos szervezett mozgást. (Gergely Ildikó módszere alapján).
- A szervezett mozgást csoportbontásban tartjuk.
- Kihhasználjuk az önkormányzat által biztosított mozgásfejlesztési lehetőségeket.

- Délutáni önköltséges foglalkozásoknál a mozgásos tevékenységeket részesítjük előnyben (ovifoci, mozgáskotta).
- Egy- egy játékot többször ismétlünk, a szabályokat közösen alakítjuk.
- Lehetőség szerint a mozgást az udvarra szervezzük.
- A kint töltött idő első vagy utolsó fél óráját tesszük szervezetté. Ehhez biztosítjuk a megfelelő eszközöket.
- Biztosítjuk a gyermekek számára a sokrétű mozgástapasztalat gyűjtését és a mozgásos tevékenység lehetőségét a csoportszobában, teraszon és az udvaron is.
- Megvalósítjuk a gyermekek természetes mozgásának: a járás, a futás, támasz, függés, egyensúlyozás, ugrás, dobás; a ritmusérzék, motorikus képességek differenciált fejlesztését, az alapmozgások koordinációjának elősegítését.
- Fejlesztjük a gyermekek testi képességeit: erő, gyorsaság, ügyesség, állóképesség.
- Megismertetünk néhány talajtorna elemet, labdagyakorlatokat, mozgásos játékot.
- Odafigyelünk a gyermekek optimális terhelésére, a gyerekek egyéni szükségleteire és képességeire.
- Felhívjuk a figyelmet a családi környezetben előforduló mozgásszegény életmód ellensúlyozására mindennapos, játékos mozgásokkal,
- Formáljuk a családok szemléletét a családi programok alkalmával.

8.8 A külső világ tevékeny megismerésére nevelés

8.8.1 A környezet megismerésére nevelés

Célunk: A bennünket körülvevő világ megismertetése a gyermekek életkorának megfelelően, a pedagógus ösztönzése és támogatása mellett közös élmények átélése a természet felfedezése során. Tapasztalatok, jártasságok szerzése természeti és társadalmi környezetük jelenségeiről. Szabályok megismertetése, amelyek betartása segít abban, hogy védjék, óvják a természetet. Az évszakok változásainak és jellemzőinek megfigyelése mellett és egyre inkább helyett; a klímaváltozás hatásainak megfigyelése.

Feladataink:

- A gyermekek ismereteinek, tudásának gyarapítása közvetlen megfigyelésekkel.
- Óvodán kívüli programok, séták, kirándulások, kísérletezés alkalmával a sokoldalú tapasztalatszerzést biztosítunk.
- Kialakítjuk, a természetre való rácsodálkozás, felfedezés során, a pozitív szokásokat, viselkedési normákat.
- Alakítjuk szemléletüket, amely segítségével képesek meglátni a helytelen magatartást, a káros hatásokat.

- A természet védelmét a magunk körül kialakított renddel, az arra való igényesség alakításával kezdjük, amelynek belső szükségletét már óvodáskorban megalapozzuk.
- A csoportszobában, az udvaron lehetőséget teremtünk a növények és állatok megfigyelésére, gondozására.
- Tapasztalatokat szereznek az időjárás és az öltözködés összefüggéseiről.
- Gyakorolják a közlekedést, megismerik az alapvető szabályokat és a lehetséges veszélyeket.
- Alakítjuk a néphagyományokhoz, a nemzeti kultúra értékeihez fűződő pozitív viszonyulásukat, identitásukat. Szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményének, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek megismerése. Ezek szeretetére, védelmére nevelés lehetőségeinek kihasználása.
- A multikulturális-interkulturális nevelés szellemében lehetőséget adunk más népek, nemzetek, kultúrájának, hagyományainak megismerésére.
- Érzékenyítjük a gyermekeket és családokat a korláttal élő emberek elfogadására, megismerésére.
- Ismerkedünk az egészséges ételekkel, az újrahasznosítás lehetőségeivel.
- Megismerjük testünk működését, és a hozzá kapcsolódó higiéniai szabályokat, és az egészséges életmód szokásait.
- Felhasználjuk a kompetencia alapú nevelési program ajánlásait, témaköreit.
- Minden csoportszobában folyamatosan, évszakoknak megfelelően bővítjük a természetsarkot.
- Kincsesláda foglalkozásokat tartunk a projektekhez illesztve.

8.8.2 Matematikai nevelés

Célunk: Olyan tevékenységek és aktív környezet biztosítása, melyben a gyermekek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatokat, ismereteket szereznek és azokat képesek alkalmazni a tevékenységeikben, játékaikban. Ismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat, kialakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemléletük. Felfedezik a bennünket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseit játékos formában, logikusan gondolkodnak, probléma érzékenyek, igényük van a megoldások megtalálására. Képesek matematikai tartalmú cselekvések kivitelezésére, manipulálásra, következtetések levonására, egyszerű matematikai fogalmak megértésére.

Feladataink:

- Felkeltjük a gyermekek kíváncsiságát a matematikai tapasztalatok szerzésére az óvodába lépéstől.
- Tanköteles kortól intenzíven fejlesztjük, az iskolai alkalmassághoz szükséges részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítását.

8.9. Az óvoda-iskola átmenet, az iskolára való felkészítés alapelvei

- Hiszük, hogy a gyerekek iskolára való felkészítése már az óvodába lépéskor elkezdődik. Tevékenységeinket differenciáltan szervezzük meg életkori sajátosság és egyéni képességek alapján.
- A foglalkozásokat délelőttre tervezzük, mert fontosnak tartjuk a délutáni alvást, illetve a pihenést, mivel a gyermekeknek szükségük van a csendes pihenésre az idegrendszeri érés miatt.
- Projekt módszert alkalmazunk, ennek során lehetőségük nyílik a gyerekeknek különböző témán belül felfedezésre, cselekvés általi tapasztalat szerzésére.
- Kihasználjuk a csoportbontás adta lehetőségeket, és innovatív, bevált módszereket alkalmazunk, mint például: Kincsesláda foglalkozás, Varázsjátékok, Mozgáskotta, Plukkido, Diao.
  - A Kincsesláda foglalkozás során leginkább a gyerekek környező világ tevékeny megismerését erősítjük, valamint a szociális képességeket is.
  - A Varázsjátékok által a gyerekek fantáziája, kreativitása, finommotorikája, verbális képessége fejlődik.
  - A Mozgáskotta módszer alkalmazása során a hangsúly a nagymozgásos képességek, koordinációs készségek fejlesztésén van.
  - A Diao személyre szabott értékelő- rendszer, mely számtalan különböző szinttel, fokozattal rendelkezik, támogatják az óvodapedagógusok munkáját azzal, hogy pontos adatokkal szolgálnak az adott gyerek fejlődéséről. rendelkezik, támogatják az óvodapedagógusok munkáját azzal, hogy pontos adatokkal szolgálnak az adott gyerek fejlődéséről.
- Törekvéseinket, céljainkat akkor tudjuk igazán elérni, ha együttműködünk a szülőkkel, családjával, a belső- és külső szakemberekkel, valamint az általános iskolákkal.

9. Integráció, inkluzív szemléletű nevelés, kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekek

Óvodánk integráló intézmény, az alapító okirat alapján fogadja a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekeket.

Célunk: Célunk, hogy a harmonikus, nyugodt, biztonságot adó óvodai környezetben természetessé váljon a gyerekek között személyiségük különbözősége, a gyermekeket megtanítsuk a másság elfogadására. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek mindenkit saját értékei miatt tekintsenek egyenlőnek, ezt érzékenyítéssel, érzékenyítő játékokkal, dramatikus játékokkal, valamint mesékkal kívánjuk erősíteni.

Feladataink:

- A kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekek csoportbeosztásánál körültekintően járunk el, azonos típusú gyermeket nem osztunk egy csoportba.
- Inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségekben, ezen belül különösen a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása.
- Új és már bevált módszereket alkalmazunk: Varázsmese, Plukkido, Nyugi Ovi, érzékenyítő játékok, dramatikus játékok, mesék.
- A csoportban dolgozó pedagógusokat, dajkát felkészítjük, lehetőséget biztosítunk továbbképzésre, hospitálásra, szakmai tapasztalatszerésre.
- Törekszünk a gyermekek és családjuk megismerése már az óvodába lépés előtt, hogy információkat kaphassunk a gyermekről, megismerhetjük az általuk alkalmazott és bevált módszereket.
- Együttműködünk a pedagógiai munkát segítő külső, belső szakemberekkel (utazó gyógypedagógus, óvodapszichológus, logopédus).
- A csoportba járó gyermekek szüleit tájékoztatjuk, őket is érzékenyítjük aszülői beszélgetések, szülői klubok alkalmával.

10. Tehetség gondozás

Szemléletünk szerint minden gyermekben van valami jó, értékes, fel lehet fedezni olyan képességeket, amelyeket a lehető legjobban tudunk fejleszteni. Kiemelkedően tehetségesnek azt a gyermeket tekintjük, aki egy adott területen sokkal többet képes teljesíteni az életkorának megfelelő átlagnál, aki viszonylag kevés segítséggel nagyon gyorsan tud előre haladni, fejlődni az adott területen. A tehetség a legritkább esetben tud önmagától utat törni, fejlődni, ehhez az kell, hogy a szülő, a pedagógus felismerje ezt, megadja a gyorsabb haladáshoz, az intenzívebb fejlődéshez szükséges többletsegítséget. Az öt év alatti gyerekekre két okból érdemes külön odafigyelni: az egyik ok a tehetséges kisgyerek sajátos korai személyiségfejlődése, a másik a konkrét képességek és az azokkal szükségszerűen együtt járó igények jellege.

Célunk: A gyermekek egyéni szükségleteinek megismerése, képességeik kibontakoztatása.

Feladataink

- A tehetség (valamely kiemelkedő adottság, képesség) legkorábbi felismerése az egyéni aktuális fejlettséghez igazított fejlesztés biztosítása, speciális szükségletek kielégítése.
- Tevékenységek szervezése a gyermekek saját aktivitására támaszkodóan.
- Az intellektus, a kreatív önkifejezést támogatása, a szocializáció, az önismeret elősegítése.
- A fejlesztéshez szükséges speciális eszközrendszer biztosítása.
- A szülő segítése gyermeke nevelésében.

- Megfelelő környezet és érzelmi biztonság megteremtése.
- A tehetség három legfontosabb összetevője: képességek, kreativitás, motiváció. Érzelmi biztonságban, ingergazdag környezetben a szabad játék és a korai tanulás feltételeit biztosítjuk.
- Az érdeklődésüknek, megfelelő speciális területeken való elmélyülésükhöz biztosítjuk a feltételeket.
- A családdal együttműködve különös gondot fordítunk arra, hogy szocializációjukat segítsük, hiszen a társak, a környezet elismerése elősegítik a tehetség kibontakozását.

11. Nemzetiségi feladatok, multikulturális nevelés

Célunk

- A nem magyar állampolgárságú gyermekek óvodai nevelése az Európai Unió Irányelvében foglaltak szerint.
- A magyar, mint idegen nyelv elsajátításának elősegítése, megalapozása.
- A magyar és nem magyar gyermekek integráltan történő nevelése.
- A nem magyar nyelvű gyermekek megismertetése a magyar kultúra kisgyermekkor is érintő szokásaival, hagyományaival.
- Olyan készségek, képességek kialakítása, amelyek segítségével a gyermekek interakcióba léphetnek a környezetükkel, fejlődnek szociális kompetenciák.
- A gyermekek között lévő különbözőség (anyanyelv, bőrszín, öltözködés, vallás, étkezési szokások) elfogadására, kölcsönös nyitottságra történő nevelés.
- Nemzeti hovatartozásuk, identitásuk elismerése, támogatása, ugyanakkor az egymás iránti toleráns, tiszteletteljes, udvarias viselkedés megalapozása, fejlesztése.

Feladataink

- Szoros kapcsolattartás a külföldi gyermekek szüleivel.
- Derűs, szeretetteljes, elfogadó, tevékeny óvodai környezet megteremtése, a gyermekek különböző igényeinek összehangolása (adaptív tanulás szervezés).
- A nyelvi nehézségek áthidalására a napirend elemeinek rögzítése piktogramok, ismétlődő dalok, mondókák, versikék segítségével.
- Nonverbális eszközök fokozottabb használata a kommunikáció során, megismerésük, fejlesztésük a differenciálpedagógia eszközeivel, személyre szabott figyelemmel és támogatással.
- A multikulturális sokszínűség bemutatása.
- A kulturális tolerancia képességének kialakítása.
- A magyar nyelv elsajátítását, a beszédértést segítő élmények biztosítása, a nevelést segítő eszközök, módszerek alkalmazásával (drámajátékok, PUKKIDO, DIOO, interaktív tábla).

Mellékletek

1. sz Melléklet: Napirend

Szeptember 01. –május 31.		Június 01.-augusztus 31.	
Időkeret	Tevékenység	Időkeret	Tevékenység
7.00-9.00	Érkezés az udvarra, vagy a saját csoportba, szabadon választott tevékenységek	7.00-8.30	Érkezés az udvarra, szabadon választott tevékenységek
8.00- 9.00	Tízórai (előtte mosdóhasználat)	8.30-9.00	Tízórai (előtte mosdóhasználat)
9.00-10.15	Játékba integrált egyéni és mikrocsoportos, párhuzamosan végezhető tevékenységek, kezdeményezések Egyéni fejlesztések	10.30-10.45	Friss Zöldség, gyümölcs, saláták elfogyasztása
9.50-10.15	Ákombákomp-kör, Zöldség, gyümölcs elfogyasztása	9.00-10.45	Szabad játék az udvaron, közben szervezett, szabadon választott tevékenységek
10.15-10.30	Mosdóhasználat, testápolási teendők		
10.30-10.45	Készülődés az udvarra, öltözködés		
10.45 - 11.45	Szabad levegőn való tartózkodás, mindennapos mozgás, játékok az udvaron	10.45-11.00	Udvari játékok elrakódása Hűsítő zuhanyozás
11.45 - 12.00	Készülődés az ebédhez, tisztálkodás	11.00-12.00	Szabad játék a csoportszobában, teraszon
12.00 - 12.30	Ebéd	12.00-12.15	Készülődés az ebédhez, tisztálkodás
12.30 - 12.45	Mosdóhasználat, fogmosás, készülődés a lefekvéshez	12.15-12.45	Ebéd
12.45-15.00	Alvás, csendes pihenő	12.45-13.00	Mosdóhasználat, fogmosás, készülődés a lefekvéshez
14.45 - 15.30	Folyamatos felkelés, mosdóhasználat, folyamatos uzsonna	13.00-14.45	Alvás, csendes pihenő
15.30 – 15.45	Készülődés az udvarra, öltözködés (Időjárás függvényében)	14.45-15.30	Folyamatos felkelés, mosdóhasználat, folyamatos uzsonna
15.45 - 17.30	Szabadon választott játék udvaron, csoportban, egyéni fejlesztés	15.30-17.30	Szabadon választott játék az udvaron

2. sz Melléklet: Hagyományok

HAGYOMÁNYAINK	CÉLUNK	MEGELŐZŐ TEVÉKENYSÉGEK (ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK)
MAGYAR NÉPMESE NAPJA	Hagyományteremtés. meséhez kapcsolódó pozitív élmények, érzések erősítése.	Mese kiválasztása, szerepek kiosztása, jelmezek, díszletek előkészítése.
ŐSZÜLŐ	Hagyományteremtés, az óvoda kapuinak kinyitása, közös program a szülőkkel, óvodai közösség erősítése.	Szülők, gyerekek tájékoztatása. Szülői szervezet bevonásával programok megszervezése, helyszín biztosítása.
ÖRÖKBEFOGADÓ HÉT ÁLLATOK VILÁGNAPJA	Demokratikus döntés, szavazás gyakorlása, ismeretszerzés különböző állatfajtákról, állatkerti látogatás megalapozása	Külön feladatterv alapján
MIKULÁS ÜNNEPSÉG	Gyerekek megajándékozása.	Szülői szervezettel közösen ajándékok előkészítése.
JÁTSZÓDÉLUTÁN A SZÜLŐKKEL	Hagyományteremtés, az óvoda kapuinak kinyitása, közös program a szülőkkel, óvodai közösség erősítése.	Ünnepi hangulat teremtése.
VERSMONDÓ VERSENY A MAGYAR KULTÚRA NAPJA ALKALMÁBÓL	Tehetséggondozás	Kiírás Verseny megrendezése
FARSANGI MULATOZÁS	Télúzó hagyomány megismertetése	Pályázat kiírása, dalok, versek tanulása, díszítés. Játékos tevékenységek tervezése, szervezése.
TAVASZVÁRÓ DÉLUTÁN	Óvodai közösség erősítése, közös készülődés	Szülői szervezet bevonásával programok megszervezése, helyszín biztosítása

TÉMAHÉT A FENNTARTHATÓSÁGRÓL A KÖRNYEZETTUDATOSSÁGRÓL	Óvodai közösség erősítése, közös készülődés	Gyűjtőmunka Programok megszervezése Szülők bevonása
HÚSVÉT	Kapcsolódó népi hagyományok megismertetése.	Kézműves tevékenységek különböző technikákkal, díszítés.
ANYÁK NAPJA	Édesanyák felköszöntése	Ajándék készítése, dalok, köszöntők tanulása, díszítés.
ÉVZÁRÓ- BALLAGÁS	Hagyományteremtés Nagycsoportosok búcsúja az óvodától	Eddig tanult mesék, versek, dalok felelevenítése, díszítés. Versek, dalok tanulása, díszítés
VÍZ VILÁGNAPJA FÖLD VILÁGNAPJA MADARAK ÉS FÁK NAPJA	Hagyományteremtés Környezettudatos magatartás alakítása	Tervezés, szervezés

3. sz Melléklet: Udvari szabályok

1. A mozgásos eszközöket (járgányokat) csak gumitéglával burkolt-biciklipályán lehet használni. Fűre, homokba hajtani tilos! A mozgásos eszközökön ülő gyermekeket tolni, húzni tilos! A járművekkel ütközni szintén tilos! Használat után a kertajtó melletti falhoz kell támasztani!
2. A homokozóból a homokot nem szabad kivinni, használat után az oldalra kiszóródott homokot vissza kell söpörni! A homokozó játékeit nem lehet máshová használni!
3. A csúszdán egyszerre egy gyermek csúszhat, kizárólag ülve! A csúszdára játékot felvinni tilos (akadályozná a kapaszkodásban)!
4. A hintákon tilos állni, hasalni, nem szabad becsavarnia a láncot, üres állapotban lökni!
5. A pókhintában/kosárhintában egyszerre 3 gyermek ülhet. Mozgó állapotban tilos benne felállni, kihajolni, kiszállni, felülni a szélére! Gyermek csak oldalról lökheti! A pókhinta alá üres állapotban is tilos befeküdni!
6. A trambulinon egyszerre 2 gyermek ugrálhat, de csak felnőtt felügyelete mellett.
7. Az óvoda udvarát határoló kerítésre tilos felmászni!
8. A kerítés és a faházak mögötti sövény mögé tilos bemászni!
9. Az udvarhoz tartozó mosdót csak felnőtt felügyelettel használhatják a gyermekek!
10. Az udvari játékok tárolójába gyermek nem léphet be!
11. Krétával csak az arra kijelölt táblára, a térköves részre szabad rajzolni, a ház falára, játékokra, padokra tilos!
12. A növények leveleit, a fűvet, a vékony törzsű fákat tépkedni, rángatni nem szabad! A virágágyásokba bemászni, a szegélylécekre felállni tilos!